

NTO

NORSK TEATER- OG ORKESTERFORENING

Årsrapport

INNHold

OM NORSK TEATER- OG ORKESTERFORENING	6
STYRETS MELDING 2022	8
STYRE OG UTVALG	12
VIRKSOMHETSBERETNING 2022	16
HØRINGSUTTALELSE TIL STATSBUDDSJETTET 2023	42
ÅRSREGNSKAP 2022	56
NTOS MÅL, PRINSIPPER OG STYRINGSdokumenter	68
NTOS VEDTEKTER	76
NTO-MEDLEMSKAP	80
MEDLEMSOVERSIKT 2022	81

«Tid for glede», Det Norske Teatret
Foto: Pernille Sandberg

OM NORSK TEATER- OG ORKESTERFORENING

NORSK TEATER- OG ORKESTERFORENING (NTO) ER EN INTERESSE- OG ARBEIDSGIVERORGANISASJON FOR PROFESJONELLE, OFFENTLIG STØTTEDE VIRKSOMHETER SOM PRODUSERER, PROGRAMMERER ELLER FORMIDLER LEVENDE MUSIKK OG SCENEKUNST, ELLER HAR ANNEN SÆRSKILT TILKNYTNING TIL BRANSJEN.

Foreningen organiserer alle landets større, offentlig støttede institusjoner innenfor områdene teater, dans, opera og levende musikk. NTO arbeider for at musikk- og scenekunstinstitusjonene skal ha best mulige rammevilkår for å produsere og formidle musikk og scenekunst av høyest mulig kvalitet til flest mulig, samt at institusjonene skal kunne utvikle seg i henhold til egne visjoner og mål. Vi driver utstrakt interessepolitisk arbeid, utrednings- og dokumentasjonsarbeid og annen kunnskapsproduksjon.

NTOs medlemmer har karakter av å være faste/varige, profesjonelle institusjoner, som eksisterer uavhengig av de kunstnerne som en gang etablerte virksomheten, med skiftende kunstnerisk ledelse og ordnet arbeidsgiveransvar.

Medlemmene er i det øvrige organisert ulikt med forskjellige driftsformer og arbeidsmåter, og med ulik vektning av egenproduksjon, samproduksjon og programmering av gjestespill. Hver enkelt institusjon ivaretar, innenfor sin egendefinerte kunstneriske profil, et bredt spekter av individuelle kunstnerskap og prosjekter, som samlet representerer et mangfold av estetiske uttrykk.

NTO har som mål å bidra til at medlemmene utvikler seg som profesjonelle arbeidsgivere og styrker sin kompetanse som formidlere av musikk og scenekunst. Vi søker å engasjere flest mulig av medlemmene i viktige bransjespørsmål og jobber aktivt for å bygge og vedlikeholde ulike bransjenettverk og møteplasser på musikk- og scenekunstmrådet.

STYRETS MELDING 2022

VED UTGANGEN AV 2022 REPRESENTERTE NORSK TEATER- OG ORKESTERFORENING (NTO) 51 PROFESJONELLE, OFFENTLIG STØTTEDE VIRKSOMHETER INNENFOR MUSIKK OG SCENEKUNST.

I 2022 rundet NTO sine første 60 år. Året startet dramatisk med ny pandemi-nedstengning, før gjenåpningen 12. februar ga bransjen ny energi og endelig fri fra restriksjoner.

NTO vil fortsette å insistere på at de kunstneriske og samfunnsmessige konsekvensene av at kulturlivet ble stengt ned under pandemien må utredes i et bredere perspektiv enn smittevern alene. En rapport om pandemiens konsekvenser (*Sterkere tilbake*) utarbeidet av Kulturrådet og Norsk Filminstitutt, berørte i liten grad institusjonenes virkelighet, og NTO hadde innvendinger både mot innholdet i rapporten og organiseringen av arbeidet.

Ytringsfrihetskommissjonen leverte sin NOU på sensommeren 2022. NTO registrerte med glede at kommissjonen understreket behovet for at både myndighetens positive forpliktelse til aktivt å legge til rette for kunst og kultur (infrastrukturkravet) og prinsippet om en armlengdes avstand tydeliggjøres i lovverket.

Det innebar at kommisjonen støtter og følger anbefalingene i NTOs innspill til revisjon av kulturlova om å knytte kulturlovas formålsparagraf tettere opp mot infrastrukturkravet i Grunnloven § 100 (6), så vel som å lovfeste armlengdeprinsippet med direkte henvisning til vårt forslag til hvordan en slik lovfesting kan utformes.

En slik revisjon av kulturlova vil styrke strukturene rundt de frie kunstinstisusjonene, som representerer kjernen av ytringsfrihetens infrastruktur på kunstområdet, og dermed framme ytringsfrihetens begrunnelser. Vi ser fram til at dette følges opp av Kulturdepartementet.

Kulturpolitiske mål må følges opp med ressurser.

TILSKUDDSFORVALTNING, RAMMEVILKÅR OG ØKONOMI

Foreningen skal fortsette å være grundige i arbeidet med våre politiske kjernesaker, slik våre medlemmer jobber utrettelig videre med kunstnerisk utvikling og gode publikums-møter. NTO er i alt sitt arbeid opptatt av en god organisering av politikk og forvaltning som sikrer armlengdeprinsippet.

Kulturpolitiske mål må følges opp med ressurser. Vi konstaterer at realnedgangen for våre medlemmer – og dermed den skrittvisse svekkelsen av infrastrukturen – fortsatte i 2022. Dette på tross av regjeringens ambisjoner om å sikre institusjonene som en del av Kulturløftets skrittvisse opptrapping av kulturbudsjettet til én prosent av statsbudsjettet.

Det er lite stimulerende for virksomheter preget av akkumulert underfinansiering, høyere kostnader, og ettervirkninger av pandemien, men som like fullt arbeider intenst med å gjenopprette kontrakten med publikum og fullføre nyskapende og framtidrettede prosjekter.

Kuttene har definitivt rammet kjernevirksomheten. Styret er bekymret for konsekvensene de nærmeste årene. En hovedprioritet for NTO er kontinuerlig å understreke behovet for gjenoppbygging av rammetilskuddet. NTO er stadig også urolig for tendenser til dreining fra rammetilskudd til prosjektfinansiering, og legger i alle våre hørings svar og myndighetsinnspill vekt på å forsvare medlemmenes kunstneriske autonomi og økonomiske rammebetingelser.

RETNINGSLINJER, BRANSJESTANDARDE OG AVTALER

Et viktig arbeid i jubileumsåret var at styret gjennomgikk NTOs mål, retningslinjer og styringsdokumenter. Som grunnlag for NTOs generelle interessepolitiske arbeid og beredskapsarbeid for å sikre kunstens frihet og musikk- og scenekunstinstisusjonenes uavhengighet, har foreningen de siste årene utarbeidet en håndfull prinsippdokumenter og retningslinjer som oppsummerer foreningens ståsteder på viktige områder. Til sammen danner de et fundament for foreningens interessepolitiske arbeid.

Med forferdelse opplevde verden det russiske angrepet på Ukraina i slutten av februar. Situasjonen medførte at NTOs styre tidlig i mars etablerte retningslinjer for hvordan bransjen burde forholde seg til spørsmål om boikott av russiske institusjoner, russiske kunstnere og russiske verk.

Retningslinjene ble etablert i erkjennelsen av dilemmaer og gråsoner som eksisterer i balansen mellom intensjonen om å ramme det russiske regimet og viktige prinsipper om ytringsfrihet, kunstnerisk frihet og verdien av å opprettholde mellommenneskelig dialog. Betydningen av institusjonenes individuelle vurderinger ble framhevet. Retningslinjene har etter styrets vurdering stått seg godt og har vært modell for andre bransjer og for retningslinjer i andre europeisk land.

NTO-styret vedtok i 2022 også en bransjestandard for NTO-virksomhetenes håndtering av hatefulle ytringer og trusler mot ansatte i egen virksomhet, samt kunstnere og andre medvirkende i kunstneriske prosjekter med tilknytning til egen virksomhet. Målet er blant annet å tydeliggjøre musikk- og scenekunstinstisusjonenes

Vi må være tydelige på at politisk og økonomisk uro ikke unnskylder nedbygging av kulturlivet.

ansvar for å støtte ansatte, kunstnere og andre medvirkende i kunstprosjekter som rammes av hat og trusler, samt å styrke bevisstheten om hat, trusler og utilbørlige angrep på den kunstneriske friheten.

Tariffoppgjøret i 2022 endte med enighet mellom Spekter og LO om å etablere to parallelle pensjonsordninger i sektoren. Bakteppet var den langvarige streiken i 2021. NTO gjennomførte som et tilbud til medlemmene to anbudsprosesser for henholdsvis innskudd- og hybridpensjon, og etablerte avtaler høsten 2022.

MØTEPLASSER

Troen på viktigheten av det levende møtet mellom scene og sal er både intakt og forsterket. Det var frydefullt å fylle salene igjen, og det samme var gleden over på ny å treffe bransjekolleger både på hjemlige og internasjonale arenaer gjennom året.

Heddaprisen og Heddadagene kunne i 2022 igjen samle bransjen til feiring. Norsk teaterlederforum og NTO – musikk arrangerte hjemlige ledersamlinger og inspirerende utenlandsbesøk. Og ikke minst ble foreningens første 60 år verdig markert på NTOs årsmøte på Riksscenen i mars.

FRAMOVER

Verden er et urolig sted ved årsskiftet 22/23. Vi har alle mest lyst til å peke på lyspunkter, men får samtidig gjennomgrufulle oppdateringer fra Ukraina og Iran daglig satt våre egne utfordringer i perspektiv. Samtidig må vi være tydelige på

at politisk og økonomisk uro ikke unnskylder nedbygging av kulturlivet. Tvert imot viser situasjonen i verden oss tydelig verdien av sterke, selvstendige kulturinstitusjoner og et sterkt sivilsamfunn.

I februar 2021 vedtok styret i NTO en overordnet klimaplakat som beskriver foreningens forventning til egne medlemmer. I 2022 arbeidet NTO sammen med gode samarbeidspartnere videre mot et mål om å etablere en klimaavtale mellom kultursektoren og regjeringen. Vi skal fortsatt jobbe med samtidens mange utfordringer, med representasjon og mangfold, med bærekraft og med ytringsfrihet.

Foreningens ambisjon er å fortsatt skape gode møteplasser for våre medlemmer, og sørge for kompetansedeling og en kunnskapsbasert kulturpolitikk.

ØKONOMI OG ADMINISTRASJON

Årsregnskapet for 2022 er gjort opp med et underskudd på kr. 420 853. Foreningens egenkapital utgjør etter dette kr. 3 956 293. Styret mener at årsregnskapet gir et riktig bilde av NTOs eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Medlemskontingenten styret kalte inn i 2022 var på 0,24 % av medlemmenes offentlige støtte.

NTO har ved utgangen av 2022 fire fast ansatte. Eksterne konsulenter benyttes når sakskomplekset krever det og økonomien tillater det. Styret har i 2022 hatt 9 møter, hvorav 2 ble gjennomført digitalt. Styremedlemmer i NTO mottar ikke honorar.

Kilden teater og konserthus. | Foto: Lars Gunnar Liestøl

Ved utgangen av 2022 var tre av fire ansatte i NTO kvinner. I styret var det 4 menn og 5 kvinner. Av varamedlemmene var 1 mann og tre kvinner.

Foreningens arbeidsmiljø betegnes som godt, og arbeidet med å etablere rutiner og rapportering med det mål for øye å redusere klimabelastningen som følge av foreningens arbeid fortsetter.

Styret vil uttrykke anerkjennelse for administrasjonens arbeid. 2022 var første hele år i nye lokaler i Rosenkrantzgate 9 i Oslo. Styret opplever at dette er blitt et godt arbeidssted for de ansatte og en viktig og mye benyttet møteplass for alle medlemmene.

Oslo, 22. februar 2023

Marta Færevaa Hjelle (leder)
Kristian Lykkeslet Strømskag (nestleder)
Bernt Baugø
Geir Bergkastet
Elisabeth Egseth Hansen
Bodil Kjelstrup
Sunniva Steine
Erik Ulfsby
Inger Østensjø

STYRE OG UTVALG

NTO ER OPPTATT AV Å INVOLVERE MEDLEMMENE I BREDDEN AV FORENINGENS ARBEIDSOMRÅDER OG HAR EN REPRESENTATIV BESLUTNINGSSTRUKTUR. I TILLEGG TIL STYRET ER MEDLEMMENE REPRESENTERT I EN REKKE INTERNE UTVALG SOM NTOS ORGANER OPPNEVNER REPRESENTANTER TIL ELLER ER SEKRETARIAT FOR. SAMTIDIG UTNEVNER NTOS ORGANER REPRESENTANTER TIL ULIKE EKSTERNE STYRER, JURYER OG KOMITEER.

STYRET

I NTOs styre sitter direktører, teatersjefer, kunstneriske ledere og styreledere fra NTOs medlemsorganisasjoner. Styret teller ni styremedlemmer og fire numerisk valgte varamedlemmer og representerer en fjerdedel av medlemsmassen. I sammensetningen av styret legges det blant annet vekt på mangfold/ulikhet på virksomhetsnivå, kontinuitet og fornyelse, samt at man er motivert for å fremme fellesskapets interesser.

Styret kommer sammen minimum seks ganger i året. NTOs styre for 2022/2023 ble valgt på NTOs årsmøte 22. mars 2022. En styreperiode er på ett år.

Styreleder og nestleder

Marta Færevaag Hjelle (styreleder),
direktør Nationalteatret

Kristian Lykkeslet Strømskag
(nestleder), teatersjef Teatret Vårt

Øvrige styremedlemmer

Bernt Bauge, administrerende direktør
Stiftelsen Musikkelskapet Harmonien

Geir Bergkastet, administrerende
direktør Den Norske Opera & Ballett

Elisabeth Egseth Hansen,
teatersjef Trøndelag Teater

NTOs styreleder Marta Færevaag Hjelle
Foto: Skjalg Vold

Bodil Kjelstrup, direktør
Hålogaland Teater

Sunniva Steine, administrativ
leder Dansens Hus

Erik Ulfsby, teatersjef
Det Norske Teatret

Inger Østensjø, styreleder
Rogaland Teater

Varamedlemmer

Thorstein Granly, direktør
Det Norske Blåseensemble

Emnet Kebreab, styreleder
Teater Manu

Valborg Frøysnes, teatersjef
Kilden Teater

Solrun Toft Iversen, teatersjef
Det Vestnorske Teateret

Valgkomité

Hans Antonsen (leder),
direktør Det Norske Teatret

Cecilie Grydeland Lundsholt,
teatersjef Teater Vestland

Olaf Mackenzie, direktør
Bergen Nasjonale Opera

NORSK TEATERLEDERFORUM (NTLF)

Norsk teaterlederforum (NTLF) ledes av et arbeidsutvalg på fem medlemmer som velger sin egen leder. Arbeidsutvalget for 2022/2023 ble valgt på NTLFs årsmøte 19. mai 2022. I sammensetningen av arbeidsutvalget legges det blant annet vekt på mangfold og ulikhet på virksomhetsnivå. Det etterstrebes balanse mellom kontinuitet, for å sikre erfaring og kompetanse, og fornyelse, for å sikre at flest mulig stemmer over tid har innflytelse over hvilke temaer som står på dagsorden for menings- og erfaringsutveksling i forumet.

NTLFs arbeidsutvalg

Solrun Toft Iversen (leder), teatersjef
Det Vestnorske Teateret

Hans Antonsen, direktør
Det Norske Teatret

Vilde Broen, administrativ leder
Østfold Internasjonale Teater

Morten Joachim Henriksen,
teatersjef Haugesund Teater

Glenn André Kaada,
teatersjef Rogaland Teater

Valgkomité

Cecilie Grydeland Lundsholt,
teatersjef Teater Vestland

Ingrid Rognes Solbu, administrativ
leder Rosendal Teater

Rolf Degerlund, teatersjef Det
samiske nasjonalteatret Beavivvás

NTLF-representanter til eksterne komiteer og juryer

Juryen for Ibsenprisen

Nora Evensen, teatersjef
Turnéteatret i Trøndelag

Uttakskomiteen for Årlig Audition

Cecilie Grydeland Lundsholt,
teatersjef Teater Vestland

Solrun Toft Iversen, leder i NTLF
Foto: Det Vestnorske Teateret

ARBEIDSGRUPPE FOR HÅN- TERING AV HAT, TRUSLER OG ANGREP PÅ DEN KUNSTNERISKE FRIHETEN

Selvoppnevnt arbeidsgruppe
bestående av ledere fra et utvalg
scenekunstinstitusjoner:

Rosendal Teater (ledet arbeidet)

BIT Teatergarasjen

Black Box teater

Dansens Hus

DansIT

Nationaltheatret

Skuespiller- og danseralliansen

Trøndelag Teater

Unge Viken Teater

NTO – MUSIKK

NTO – musikk ledes av et arbeidsutvalg på fire personer som velger sin egen leder. Arbeidsutvalget for 2022/2023 ble valgt på forumets vårseminar 10. mai 2022. I sammensetningen av arbeidsutvalget legges det blant annet vekt på mangfold og ulikhet på virksomhetsnivå. Det etterstrebtes balanse mellom kontinuitet, for å sikre erfaring og kompetanse, og fornyelse, for å sikre at flest mulig stemmer over tid har innflytelse over hvilke temaer som står på dagsorden for menings- og erfaringsutveksling i forumet.

NTO – musikk arbeidsutvalg

Thorstein Granly (leder), direktør
Det Norske Blåseensemble

Torunn Reigstad, orkestersonjef
Arktisk Filharmoni

Ingvild Skaatan, daglig leder
Det Norske Solistkor

Morten Warland, direktør
Stavanger Symfoniorkester

Valgkomité

Ane Carmen Roggen,
daglig leder Riksscenen

Olaf Mackenzie, direktør
Bergen Nasjonale Opera

NTO – musikk representanter i ulike grupper og komiteer

Arbeidsgruppe for felles digital satsing

Thorstein Granly, direktør
Det Norske Blåseensemble

Bernt Bauge, administrerende direktør
Bergen Filharmoniske Orkester

Kenneth Fredstie, markeds- og
kommunikasjonsdirektør Den Norske
Opera & Ballett

Geir Rebbestad, direktør, Kristiansand
Symfoniorkester, Kilden teater og
konserthus

Thorstein Granly, leder i NTO – musikk
Foto: Veronica van Groningen

Styringsgruppen i Norsk Musikkarv

Håvard Vegge, orkestersonjef Den Norske
Opera & Ballett

Norske representanter i den nordiske planleggingskomiteen for Nordisk orkesterkonferanse

Rolf Lennart Stensø, orkestersonjef
Kringkastingsorkestret

Marianne Dyrnes Vallat,
spesialrådgiver NTO

NORDISK TEATERLEDERRÅD

Norske representanter

Erik Ulfsby, teatersjef
Det Norske Teatret

Elisabeth Egseth Hansen (vara),
teatersjef Trøndelag Teater

Morten Gjeltén, direktør NTO

HEDDAKOMITEEN

Hedda komiteens medlemmer oppnevnes av NTOs styre for ett år av gangen og fungerer fram til og med sesongens prisutdeling. Hedda komiteen for 2022/2023 ble valgt på NTOs styremøte 8. september 2022. I sammensetningen av komiteen tas det hensyn til eierskap, kompetanse, representativitet og bransjeforankring. Komiteen er sammensatt av representanter for NTOs medlemsmasse og kan ha ekstern representasjon.

Hedda komiteen 2022/2023

Nora Evensen (leder), teatersjef
Turnéteatret i Trøndelag

Elisabeth Egseth Hansen,
teatersjef Trøndelag Teater

Morten Joachim Henriksen,
teatersjef Haugesund Teater

Randi Stene, operasjonjef
Den Norske Opera & Ballett

Kristian Lykkeslet Strømskag,
teatersjef Teatret Vårt

Tone Tjemsland, direktør Carte Blanche

Erik Ulfsby, teatersjef
Det Norske Teatret

SCENEKUNST.NO

Styremedlemmer

Andreas Wiese (styreleder),
teater- og litteraturanmelder

Ole Jacob Hoel, kulturjournalist
Adresseavisen

Marianne Roland, medlemskonsulent
Norsk skuespillerforbund

Marte Reithaug Sterud,
koreograf, danser, skribent

Inger Marie Strand, kommunikasjons-
rådgiver Kunsthøgskolen i Oslo

Eva Grainger, nestleder Norske
Dansekunstnere (vara)

Rolf Inge Pedersen Hjelmseth,
informasjonsleder Teatret Vårt (vara)

ÅRETS KRITIKK – TEATER, MUSIKK, DANS

Jury medlem foreslått av NTO i juryen
for Årets kritikk 2022

Valborg Frøysnes,
teatersjef Kilden Teater

SKUESPILLER- OG DANSERALLIANSEN

Styremedlemmer oppnevnt
av NTO for 2022/2023

Gunnar Thon Lossius

Ingvild Hellum (varamedlem)

DRAMATIKKENS HUS

Styremedlem oppnevnt av NTO

Tom Remlov, Bergen Nasjonale
Opera, Det Norske Kammerorkester
og Østfold Internasjonale Teater

Valborg Frøysnes
Foto: Kilden teater og konserthus

VIRKSOMHETS- BERETNING 2022

NTO HAR SOM MÅL AT PROFESJONELL KUNST SKAL VÆRE TILGJENGELIG FOR FLEST MULIG OG ARBEIDER FOR Å OPPRETTHOLDE OG STYRKE MEDLEMMENES ØKONOMISKE RAMMEVILKÅR OG KUNSTNERISKE HANDLINGSROM.

NTO driver utstrakt interessepolitisk arbeid, utrednings- og dokumentasjonsarbeid og annen kunnskapsproduksjon. Vi arbeider for at medlemmene styrker sin kompetanse som formidlere av musikk og scenekunst, samt videreutvikler seg som profesjonelle og ansvarlige arbeidsgivere og samfunnsaktører.

Foreningen har en representativ beslutningsstruktur med et styre som i størst mulig grad gjenspeiler medlemsmassen. Alle NTOs interessepolitiske synspunkter, prinsipielle standpunkter og andre viktige avgjørelser behandles av NTOs styre på vegne av medlemmene. Styret velges av årsmøtet som er foreningens høyeste organ.

INTERESSEPOLITIKK

NTO jobber kontinuerlig med å fremme kulturpolitisk argumentasjon og standpunkter som angår medlemmene i relevante fora. Foreningen arbeider aktivt for å spre kunnskap om bransjen til politikere, embetsverk og offentligheten for øvrig, og utarbeidet i 2022 blant annet følgende innspill og uttalelser til nasjonale myndigheter.

Innspill til statsbudsjett 2022-budsjettet

I forbindelse med endringer i statsbudsjettet grunnet de økonomiske konsekvensene av koronatiltakene, foreslo regjeringen medio januar en avsetning på 100 mill. kroner for første kvartal 2022 til museer og musikk- og scenekunstinstitusjoner som ikke

Forslag til statsbudsjett for 2023 – nøkkeltall for musikk- og scenekunstinstitusjonene

Nominell økning i rammen	2,9 %
Forventet lønnsvekst	4,2 %
Forventet prisvekst	2,8 %

Kilde: Meld. St. 1 (2022–2023) – Nasjonalbudsjettet

var berettiget støtte fra de midlertidige koronarelaterte arrangementsordningene. NTO ba i sin høringsuttalelse til Stortingets finanskomité og familie- og kulturkomité samme måned om at disse midlene ville bli fordelt på basis av innrapporterte opplysninger og reelle behov for å sikre en mest mulig treffsikker fordeling.

Videre ba vi Stortinget om å bidra til at både tapte inntekter og merutgifter knyttet til endrede planer og avtaler ville bli kompensert, og at tapte honorarer og inntekter knyttet til kommersielle inntekter ville inngå i beregningen av inntektstap, samt at det ikke skulle knyttes føringer til tilskuddet.

I løpet av vinteren og våren leverte vi først et innspill til og deretter en høringsuttalelse om revidert nasjonalbudsjett for 2022. Begge gangene ba vi om at musikk- og scenekunstinstitusjonene skulle kompenseres fullt ut for forventet lønns- og prisvekst etter de nyeste prognosene og at regjeringspartiet Arbeiderpartiet (Ap) ville følge opp sine egne løfter om å fjerne ABE-

kuttet. Vi minnet om at Ap i opposisjon var kritiske til hvordan Solberg-regjeringen svekket økonomien i kulturlivet gjennom å overføre ABE-reformens kutt til kulturbudsjettet.

Vi understreket at NTOs medlemmer i saldert statsbudsjett fikk en nominell rammeøkning på om lag 1,9 prosent, mens rammen for lønnsveksten pr. mai 2022 var på 3,7 prosent og forventet prisvekst på 5,4 prosent. I tillegg tilsa den sterke økningen i strømprisen allerede på det tidspunktet at kostnadene ville bli langt høyere enn budsjettet. Videre presiserte vi at to år med pandemi og restriksjoner hadde skapt store begrensninger for produksjon og formidling, og at blant annet frilansere, som ble særlig hardt rammet av pandemien, trengte oppdrag og arbeidsplasser å komme tilbake til.

2023-budsjettet

NTOs interessepolitiske hoveddokument, innspillet til Kulturdepartementets arbeid med statsbudsjettet for det kommende året, ble sendt i begynnelsen av juni. Vi

understreket på ny at ABE-kuttet må reverseres og at institusjonene må få en reell økning i rammen skal de kunne opprettholde kvalitet, aktivitet og sysselsetting, men også for å kunne fungere som vitaliserende kompetansemiljø for store deler av det øvrige kulturlivet i en krevende gjenoppbyggingsfase etter pandemien.

Vi anmodet om at dagens merverdiavgiftsunntak for omsetning av billetter til musikk og scenekunst fjernes, og at disse områdene innlemmes i avgiftssystemet med lav sats, med mål om et forenklet og mer enhetlig regelverk for kultursektoren og lavere administrative kostnader.

Videre stilte vi oss positive til tiltak som kan stimulere privat finansiering som et supplement til offentlig finansiering og oppfordret til en prinsipiell diskusjon om statens rolle, mål og virkemidler – herunder hvordan det kan tilrettelegges for flere fond og stiftelser.

Vi ba også om at tilskuddet til samtlige profesjonelle, varige musikk- og scenekunstinstitusjoner samles på kap. 323 under direkte forvaltning av Kulturdepartementet, samt at Kulturrådets oppgaver og organisering gjennomgås. Vi mente også at den varslede utredningen av Den kulturelle skolesekken (DKS) og evalueringen av Kulturtankens oppdrag burde omfatte en vurdering av å legge det nasjonale forvaltningsansvaret for DKS til Kulturrådet, for på denne måten å sikre at kunst for barn og unge organiseres sammen med det øvrige profesjonelle kunstfeltet.

Da regjeringen presenterte sitt forslag til statsbudsjett for 2023 i begynnelsen av oktober innebar tallene i kulturbudsjettet en enda større realnedgang i rammene for musikk- og scenekunstinstitusjonene enn tilfellet var under ABE-reformen. Vi understreket i vår høringsuttalelse til statsbudsjettet at dette vil forringe tilbudet til publikum, både når det gjelder muligheten for å ta kunstnerisk risiko, kvaliteten i tilbudet, aktivitetsomfanget og tilgjengeligheten. Uttalelsen ble levert 19. oktober og kan leses i sin helhet 42.

I budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti som ble presentert i slutten av november fikk Teater Vestland en gledelig økning på 2 millioner kroner, i tråd med NTOs anmodning til Stortinget om å særlig merke seg teatrets prekære behov for midler til økte husleiekostnader i forbindelse med innflytting i Nynorskhuset. Det Vestnorske Teateret fikk samtidig en gledelig økning på 3,5 millioner kroner som sikret teaterdriften for ny Scene 2.

Innspill til koronarestriksjonene

I januar 2022 gikk musikk- og scenekunstinstitusjonene inn i nok et år med pålegg om stengte dører, redusert kapasitet og avlyste forestillinger. Omikronviruset satt en effektiv stopper for mange av de planlagte sesongpremierene på nyåret, og publikum gikk igjen glipp av etterlengtede kulturopplevelser i landets teatre og konsertsaler.

Vi ba myndighetene om å fjerne de uforholdsmessige publikumsbegrensningene.

NTO ga i denne tiden en rekke innspill og uttalelser til offentlige myndigheter hvor vi understreket urimeligheten i de strenge tiltakene kulturlivet fortsatt led under og den manglende sammenhengen mellom tiltak og konsekvenser.

Vi samarbeidet også i utstrakt grad med andre kulturorganisasjoner om en rekke innspill og ba blant annet myndighetene om å fjerne de generelle og uforholdsmessige publikumsbegrensningene, eller i det minste erstatte disse med mer fleksible ordninger. Til Helse- og omsorgsdepartementet, Kulturdepartementet og Statsministerens kontor pekte vi på at uten lettelse i den samlede tiltaksbyrden ville midlertidig bruk av koronasertifikat kunne bli nødvendig, for slik å sikre et fortsatt levende og mangfoldig kulturliv.

Vi etterlyste også bedre dokumentasjon på effekten av restriksjonene og en smittevern-faglig begrunnelse for hvorfor de stadig strenge tiltakene var langt mer inngripende enn de helsefaglige anbefalingene.

Samtidig minnet vi Helsedirektoratet på at myndighetene selv hadde påpekt at risikoen for videre smitte ved kulturarrangement som ble gjennomført på

en smittevern-faglig forsvarlig måte var liten. Sammen med en samlet bransje tok vi til orde for at den enkelte virksomhet selv burde kunne fastsette maksimalt antall publikum beregnet ut fra lokalenes størrelse og utforming.

Når det gjaldt den økonomiske siden foreslo Spekter og NTO i en felles høringsuttalelse i midten av januar forbedringer i den da foreslåtte kompensasjonsordningen for kulturlivet for å gjøre den så effektiv og treffsikker som mulig. Vi minnet samtidig om at mange aktører med over 60 pst. offentlig finansiering ikke hadde anledning til å benytte seg av denne og ba om en videre dialog om hvorledes innretningen av en kompensasjonsordning også for disse institusjonene kunne fordeles.

I juni sendte vi en uttalelse til Kulturdepartementet om Kulturrådet og Norsk Filminstituttts sluttrapport om gjenoppbygging av kultursektoren etter pandemien, *Sterkere tilbake: Pandemiens konsekvenser for kultursektoren og mulige virkemidler for gjenoppbygging*. Vi pekte i uttalelsen blant annet på at rapporten overraskende nok inneholder syn på innretningen av framtidens kulturpolitikk som går langt utover analysene av

pandemiens konsekvenser, og at flere av tiltakene peker i retning av sterkere politisk styring av institusjonene.

Samtidig flyttet de to fagetatene bak rapporten definisjonsmakt fra de selvstendige kunstinstitusjonene til seg selv. Sammen med den manglende kunnskapen om musikk- og scenekunstinstitusjonene, og sammenblandingen av Kulturrådets roller, mente vi at dette svekker rapportens legitimitet.

Ny dramatikk og kunstnerpolitikk

I Hurdalsplattformen ble det slått fast at regjeringen ønsker å innføre en insentivordning for ny dramatikk. I NTOs innspill til arbeidet med ordningen som ble levert i begynnelsen av juni støttet vi en slik etablering med mål om å stimulere til ny dramatikk på scener i Norge. Vi la samtidig til grunn at ordningen må forankres i de overordnede kulturpolitiske målene om kvalitet og ytringsmangfold, og at den burde omfatte gjenoppsettinger, for slik å redusere kostnadsgapet mellom førstegangsoppføringer og eksisterende dramatikk og stimulere til gjenbruk.

Dette ga vi også uttrykk for i vårt supplerende innspill til Kunstnermeldingen i oktober, da Kultur- og likestillingsdepartementet ba om supplerende innspill til arbeidet med en stortingsmelding om kunstnerpolitikken. Vi gjentok også at på musikk- og scenekunstheltet henger kunstnerøkonomi og institusjonsøkonomi tett sammen, og at det

viktigste kulturpolitiske grepet for å sikre kontinuitet i arbeidsmuligheter for kunstnere er å styrke institusjonenes kunstneriske handlingsrom og produksjonsvolum gjennom økte grunnbevilgninger.

Mangfold

I september leverte vi vårt innspill til regjeringens arbeid med en ny fireårig lhbt+-handlingsplan for å fremme likestilling av lhbt+-personer og personer med variasjon i kroppslig kjønnsutvikling. Vi var blant annet fornøyde med at det brede mangfoldsbegrepet ble lagt til grunn for regjeringens innsatser og tiltak og at skeiv kultur ble fremmet blant innsatsområdene i mandatutkastet til handlingsplanen. Vi leste dette som en anerkjennelse av den verdien kunsten og kulturen kan ha når det gjelder å fremme toleranse, gi innblikk i andre måter å oppleve verden på og øke vår aksept til forskjellighet.

Vi pekte blant annet på at med det store forrådet og rikdommen av fortellinger, stemmer, perspektiver og personlige erfaringer som kan komme til uttrykk i musikken og scenekunsten, knytter det seg også store muligheter til musikk- og scenekunstinstitusjonene som inkluderende og inviterende fellesarenaer hvor alle kan kjenne seg velkomne. Det finnes i dag mange eksempler på forestillinger og konserter som fra ulike perspektiver og gjennom forskjellige estetiske innganger tematiserer skeive erfaringer og kjønnsvariasjoner, ofte med opphavere og utøvere som selv er lhbt+-personer.

Internasjonalt

Høsten 2022 sendte vi et brev til Miljødirektoratet i forbindelse med diskusjonene i EU vedrørende Brasils forslag om å stramme inn det internasjonale Cites-regelverket når det gjelder bruk, handel og reise med tresorten pernambuco, som primært brukes i buer til strykeinstrumenter. Den foreslåtte innstrammingen ville medført alvorlige kunstneriske, administrative og økonomiske konsekvensene for den internasjonale musikkbransjen.

NTO ba norske myndigheter om å fremme et norsk standpunkt som ivaretok både bærekraftige løsninger for pernambuco og musikkverdenens behov for den samme råvaren. Derfor var det gledelig at arbeidet fra en samlet internasjonal musikkbransje – deriblant medlemsorganisasjonen PEARLE* – førte fram, og at det under Cites-konferansen CoP19 i Panama i november ble vedtatt å beholde pernambuco i det internasjonale Cites-Regelverkets liste II.

Organisering av norsk kulturpolitikk

NTOs medlemmer ble i 2022 bedt om å rapportere til Kulturdepartementet på inntekter, publikum og aktiviteter på digitale produksjoner, samt på «medvirkning fra barn og unge», deri inkludert informasjon om etableringen av ungdomspanel eller andre medvirkningstiltak.

I Kulturrådets budsjetttrundskriv ble det vist til Barne- og ungdomskulturmeldingen fra 2021 som begrunnelse for det nye rapporteringskravet om

«Assassins», Den Nationale Scene
Foto: Den Nationale Scene

«Idiot!», Turnéteatret i Trøndelag
Foto: Turnéteatret i Trøndelag

medvirkning fra barn og unge, trass i at den samme meldingen da den kom hadde blitt kraftig kritisert av regjeringspartiene. De var den gangen særlig opptatt av at det ikke skulle stilles politiske forventninger eller krav verken til institusjonenes produksjons- og formidlingsmetoder eller til hvem de skal samarbeide med.

Vi sendte derfor i februar et brev til kulturministeren hvor vi ba om en klargjøring av endringene i søknadsbehandlingen og meddelte at vi oppfattet endringene som et politisk styringssignal som griper direkte inn i institusjonenes kunstneriske valg og formidlingsmetoder i strid med armlengdeprinsippet.

Vi etterlyste samtidig en systematisert dialog med NTOs bransjefelleskap/ institusjonene om utviklingen av budsjettsøknads- og rapporteringsskjema, da denne forsvant etter at Kulturrådet fikk overført statistikkoppdraget og det administrative ansvaret for forvaltningen av tilskuddet til musikk- og scenekunstinstitusjonene.

Samme måned sendte vi også et innspill til mandat til regjeringens bebudede utredning av DKS, som blant annet skulle vurdere etableringen av et Musikkbruk og en evaluering av oppdraget til Kulturtanken. Vi påpekte blant annet at presiseringen om at utredningen skal belyse virkemidler og tiltak for å nå det overordnede målet

om å formidle profesjonell kunst og kultur av høy kvalitet for barn og unge var tatt ut av utlysningsteksten.

Vi mente det var viktig å klargjøre dette, ettersom den nevnte Barne- og ungdomskulturmeldingen allerede hadde bidratt til å forvirre selve intensjonen med DKS gjennom et rendyrket medvirkerperspektiv hvor opplevelsen av den profesjonelle kunsten var så godt som utelatt. Vi minnet om at regjeringspartiene tidligere hadde ment at meldingen burde sendes tilbake og uttrykt bekymring for en kraftig forskyvning der en dominerende skolesektor får legge premissene for en kultursektor som taper sin egenverdi.

Mot slutten av året leverte vi en uttalelse til endringer i Kulturrådsloven hvor vi sa oss uenige i Kulturdepartementets vurdering av at det ikke er behov for utredning av en ny struktur for Norsk kulturråd. Vi minnet om at regjeringspartiene i opposisjon tvert imot pekte på behovet for en gjennomgang av virkemiddelapparatet og kulturforvaltningen for å sikre åpne og grundige politiske prosesser med høringsrunder og bred involvering.

Vi registrerte også at regjeringen hadde foretatt endringer i retningslinjene for søknader for 2024 til Kultur- og likestillingsdepartementets tilskuddsordning for nasjonale kulturbygg kap. 322, Post 70. Endringene er knyttet til kriterier om «medvirkning», «aktivitet» og «digital deltakelse», tilsvarende Norsk kulturråd og Norsk Filminstitutt sine forslag i den før nevnte rapporten *Sterkere tilbake*, om gjenoppbygging av kultursektoren etter pandemien. De pekte også i samme retning som rapporteringskravene som ble innført i aktivitetsskjemaene for 2021 og

Det hadde ikke vært noen kjente tilfeller av smittespredning blant publikum på musikk- og scenekunstinstitusjonene.

budsjettsøknadene for 2023 (se over). NTO sendte derfor et brev til Kulturdepartementet i desember hvor vi pekte på at dette er føringer for innhold og formidling som kommer i konflikt med armlengdeprinsippet og virker ensrettende og normerende, snarere enn å stimulere til et mangfold av arbeidsmåter som en forutsetning for å sikre uttrykksmangfoldet. Vi stilte oss kritiske til at slike endringer knyttet til politisk styring, regelverk og ordninger blir innført basert på råd fra Kulturrådet alene, og oppfordret departementet til å revurdere endringene i retningslinjene.

KUNNSKAPSPRODUKSJON OG UNDERSØKELSER

En sentral del av NTOs arbeid er kunnskapsproduksjon- og formidling. Dette gjøres blant annet gjennom å innhente, bearbeide og presentere relevante fakta og annen kunnskap om medlemmene for å bidra til en mer informert politikkutforming og en offentlig debatt basert på kunnskap

om viktige bransjespørsmål.

Foreningen bestiller også ved behov ulike undersøkelser og kartlegginger og samarbeider tett med andre organisasjoner på kulturfeltet.

Smittespredning

I forbindelse med de svært strenge koronarestriksjonene som kulturlivet fortsatt led under vinteren 2022 undersøkte vi smittetallene hos våre medlemmer fra og med pandemien rammet det norske samfunnet med full kraft i mars 2020 og ut kalenderåret 2021.

Undersøkelsen viste at det ikke hadde vært noen kjente tilfeller av smittespredning blant publikum på musikk- og scenekunstinstitusjonene i denne perioden, trass i at det i samme periode ble avholdt rundt 15.000 forestillinger, konserter og andre publikumsarrangement med drøye 1 million publikummere til stede.

Begge arrangementene er resultat av NTO-teatrenes ønske om samarbeid.

HEDDADAGENE OG HEDDAPRISEN

NTO er eier og arrangør av prisen, i tett samarbeid med vertsteatret og med tilskudd fra Norsk teaterlederforum. Når det gjelder festivalen står teatrene selv som arrangører, mens NTO er formell eier og har prosjektansvar, med en egen tilsatt prosjektleder og tilhørende prosjektstab.

NTO er eier og arrangør av prisen, i tett samarbeid med vertsteatret og med tilskudd fra Norsk teaterlederforum. Når det gjelder festivalen står teatrene selv som arrangører, mens NTO er formell eier og har prosjektansvar, med en egen tilsatt prosjektleder og tilhørende prosjektstab.

Der de Heddanominerte velges ut av en samlet, uavhengig jury og tilhørende fagutvalg, presenterer festivalen et bredt utvalg forestillinger som de ulike institusjonene og kunstneriske lederne selv har plukket ut som sine foretrukne bidrag.

Begge arrangementene er resultat av NTO-teatrenes ønske om samarbeid og ambisjoner om å bidra til utviklingen av norsk scenekunst og er finansiert ved at de deltakende institusjonene betaler en fast årlig kontingent til henholdsvis Heddaprisen og Heddadagene.

NTO er eier og arrangør av prisen, i tett samarbeid med vertsteatret og med tilskudd fra Norsk teaterlederforum. Når det gjelder festivalen står teatrene selv som arrangører, mens NTO er formell eier og har prosjektansvar, med en egen tilsatt prosjektleder og tilhørende prosjektstab.

Heddakomiteen

Heddakomiteen vurderer overordnede spørsmål om Heddadagene og Heddaprisens formål og innretning, slik som omfang og representativitet, forankring, eierskap, finansiering og mulige samarbeidspartnere. Komiteen har ansvar for å oppnevne Heddajuryen og fagutvalgene, utarbeide juryens retningslinjer, vurdere tildelingskriterier, justere priskategorier, samt kåre vinner av Heddakomiteens ærespris.

I sammensetningen av juryen legger komiteen vekt på bredde i teatersyn, kompetanse, alder, bakgrunn og geografisk spredning.

Heddakomiteen består av syv medlemmer som alle oppnevnes av NTOs styre. Komiteen kan ha ekstern representasjon, det vil si medlem(mer) som ikke representerer noen av NTOs medlemsvirksomheter.

Heddadagene 2022

Etter to år med pandemi var det i juni 2022 endelig tid for at publikum og bransje kunne samles til en fysisk, fullskala scenekunsthøst. Fra fredag 10. til søndag 19. juni gikk Heddadagene av stabelen på NTOs medlemsteatre i Oslo, som et samarbeid mellom 35 scenekunstinstitusjoner fra hele Norge hvor hver av de deltakende institusjonene var invitert til å komme med én forestilling.

I løpet av festivalens 10 dager kunne publikum velge i totalt 47 produksjoner, hvorav 19 var gjestespill fra andre kanter av landet enn Oslo, side om side med vertsteatrenes egne produksjoner. I tillegg kunne festivalen skilte med et bredt faglig program og tilby 33 ulike publikumsarrangement utover det kunstneriske programmet.

Heddaprisen 2022

Heddadagene ble tradisjonen tro avsluttet med utdelingen av Heddaprisene, og søndag 19. juni kunne teater-Norge endelig samles til en fysisk Heddaprisseremoni og en storslått feiring av norsk scenekunst igjen. Koronarestriksjonenes konsekvenser for teatrenes premierer, spilleplaner og publikumsmøter hadde medført at utdelingen i 2021 ble avlyst

og at de to sesongen ble slått sammen. Heddaprisene 2022 favnet derfor over to år, og antall nominerte ble utvidet fra tre til fem i alle kategorier.

For første gang ble også Beste danseforestilling og Beste musikkteaterforestilling hedret med hver sin pris som en følge av at flere av NTOs opera- og dansemedlemmer siden sist var blitt en del av det store spleiselaget som Heddaprisen er.

Selve prisutdelingen fant sted på Det Norske Teatrets hovedscene og var den 24. i rekken. Skuespillerne Adela Cudjoe og Mimmi Tamba ledet utdelingen, mens Belinda Braza hadde regi på forestillingen.

Nominasjonene ble offentliggjort 8. juni på en pressekonferanse i Bikuben på Det Norske Teatret.

Både pressekonferansen og festforestillingen ble strømmet, og det ble gjort live-intervjuer på rød løper og back-stage med nominerte og vinnere. Arrangementene fikk god oppmerksomhet i media og begge de riksdekkende TV-kanalene var til stede og rapporterte til sine nyhetssendinger.

Heddajuryen

Arbeidet med nominering og jurying er lagt til en selvstendig jury med tilhørende fagutvalg for dans og musikkteater/opera oppnevnt av Heddakomiteen. Juryen skal prioritere oppsetninger ved NTO-teatre som

betaler kontingent til Heddaprisen, men har anledning til å inkludere øvrig profesjonell virksomhet. Juryen organiserer selv sin arbeidsfordeling.

Selve Heddajuryen består av syv fagpersoner, som sammen sine to fagutvalg utgjør ni personer som alle er oppnevnt av Heddakomiteen. Det enkelte jurymedlem eller utvalgsmedlem oppnevnes for to år i en rullerende ordning, med mulighet for forlengelse et år av gangen.

Heddajuryen ved prisutdelingen 2022

Andreas Wiese, teateranmelder i Dagbladet (juryens talsperson)

Anki Gerhardsen, frilans teateranmelder og journalist, mediekritisk spaltist i Aftenposten, prosjektleder i Barents Press

Petter Rosenlund, dramatiker

Hilde Andersen, regissør

Mode Steinkjer, kultureddaktør og teateranmelder i Dagsavisen

Brynjar Bandlien, danseskulptør, førsteamanuensis Fakultet for utøvende kunstfag, Universitetet i Stavanger

Hedda Fredly, scenekunstanmelder for Norsk Shakespeare-tidsskrift og Periskop.no, høgskolelektor i drama

Fagutvalg for dans

Brynjar Bandlien (leder)

Hedda Fredly

Rania Broud, dramaturg, skribent Norsk Shakespeare-tidsskrift

Fagutvalg for musikkteater

Hilde Andersen (leder)

Mode Steinkjer

Erik Schøyen, sceneinstruktør, instituttleder Høyskolen Kristiania

Andreas Wiese | Foto: Skjalg Vold

NETTVERK OG KOMPETANSEUTVIKLING

NTO legger betydelige ressurser i å legge til rette for informasjons- og erfaringsutveksling og kompetanseheving for å engasjere flest mulig av medlemmene i viktige bransjespørsmål. Foreningen tilbyr en rekke faglige og kollegiale møteplasser hvor nøkkelpersoner i organisasjonen får muligheten til å holde seg oppdatert om utviklingen i bransjen, samt organiserer og er sekretariat for ulike utvalg.

Følgende større møtepunkter, arrangement og prosjekter fant sted i 2022, i tillegg til seminarene i regi av NTOs to ledernettsverk Norsk teaterlederforum (NTLF) og NTO – musikk:

NTOs årsmøtedag og 60-års markering

Etter to år med digitalt avviklede årsmøtedager, var det med stor glede at NTO endelig kunne ønske medlemmer og samarbeidspartnere velkommen til et fysisk årsmøte med påfølgende seminardel, middag og markering av foreningens 60 år. Årsmøtedagen fant sted på Riksscenen i Oslo onsdag 23. mars.

På selve årsmøtet gjennomgikk foreningens vedtekter en lett revidering i form av en presisering av valgkomiteens sammensetning og etablering av retningslinjer for komiteens arbeid.

Seminarets to innledningsforedrag ble holdt av foreningens styreleder Marta Færevaa Hjelte og statssekretær Odin Adelsten Aunan Bohmann, før NTOs direktør Morten Gjelten ledet programmet videre med sideblikk på foreningens 60-årige historie.

Deretter foredro skribent og politisk kommentator i Morgenbladet Lena Lindgren om algoritmer og den levende kunsten med utgangspunkt i essayet *Ekko*, mens Geir Bergkastet, administrerende direktør i Den Norske Opera & Ballett og Morten Warland, administrerende direktør i Stavanger Symfoniorkester diskuterte dilemmaer ved boikott av kultur i lys av den pågående krigen i Ukraina.

Under overskriften «Byråkratiet selvforståelse i møte med den kunstneriske friheten» diskuterte professor Sigrid

Røyseng og statsviter og skribent Heidi Vibeke Pedersen rollen selve *organiseringen* av kulturpolitikken spiller og viktigheten av åpenhet om hvor og hvordan beslutninger tas. Samtalen ble ledet av journalist og forfatter Inger Merete Hobbestad.

Seminalet ble avsluttet med et tankevekkende foredrag om verdien av mangfold av Loveleen Rihel Brenna, grunnlegger av Seema – Senter for mangfoldsledelse.

Styrelederseminar

NTOs fjerde styrelederseminar fant sted torsdag 8. september i Nationaltheatrets publikumsfoajé. Styreledere og daglig ledelse ved NTOs medlemsinstitusjoner var invitert til et halvdagsseminar viet aktuelle kulturpolitiske temaer og ble ønsket velkommen av Nationaltheatrets styreleder Gisèle Marchand, før NTOs styreleder Marta Færevaa Hjelte presenterte foreningens prinsipp- og styringsdokumenter (se s. 70).

Deretter innledet foreningens direktør Morten Gjelten til samtale om rammebetingelser og økonomiske utfordringer i en tid hvor en kraftig oppjustering av forventet lønns- og prisvekst kom sammen med ekstraordinært høye strømpriser, økte transportutgifter, svekket kjøpekraft og pandemien ettervirkninger.

Pelle Amberntsson, utreder for Myndigheten för kulturanalys, presenterte deretter rapporten *Konstens och kulturens frihet i Norden*, utarbeidet av Kulturanalys Norden etter oppdrag fra Nordisk ministerråd. Videre innledet Nina Sandberg, generalsekretær Universitets- og høyskolerådet, til samtale om styringsdialog og organisering av politikk og forvaltning med bakgrunn i erfaringer fra universitets- og høyskolesektoren, fulgt av en kommentar fra Rogaland Teaters styreleder Inger Østensjø.

Seminalet ble avsluttet med at Kjersti Løken Stavrum, leder i Ytringsfrihetskommisjonen og daglig leder i Stiftelsen Tinius, innledet om kunstkapitlet i arbeidet med kommisjonens rapport *En åpen og opplyst samtale*, mens Pelle Amberntsson var invitert til å kommentere.

Årsmøteseminar. | Foto: Skjalg Vold

Kommunikasjonsseminar

Gleden var også stor over igjen å kunne invitere medlemmene til et fullpakket fysisk kommunikasjonsseminar under Heddadagene mandag 13. juni. Arrangementet hadde form av et heldagsseminar i lokalene til Den Norske Opera & Ballett og felles forestilling og middag på kvelden.

Seminalet åpnet med en sesjon om publikumsinnsikt og analyse, hvor Ingerid Nordstrand og Øyvind Riiser Gundersen, henholdsvis kultureddaktør og strategisk rådgiver på analyse i NRKs

kulturavdeling, fortalte om hvordan NRK bruker innsiktsbasert kunnskap i arbeidet med strategi- og innholdsutvikling. Teatersjef Egill Pålsson og kommunikasjonssjef Anika Mackenroth, begge Hålogaland Teater, presenterte deretter hvordan teatret jobber med kultursegmentering som grunnlag for utvikling av programprofil og kommunikasjonsstrategi, før Norsk publikumsutviklings direktør Ingrid Handeland orienterte om organisasjonens arbeid med å utvikle et bredt kunnskapsgrunnlag for bransjens arbeid med publikumsutvikling.

Sesjonen rundet av med en panel-samtale mellom innlederne.

Brukeradferd og eventuelle endrede kjøpsmønstre etter koronapandemien var tema for den neste sesjonen, hvor markedssjefene fra Rogaland Teater, Det Norske Teatret, Arktisk Filharmonik og Riksteatret diskuterte nye arbeidsmåter, prising, programslipp og endret planleggingshorisont.

Under overskriften «Teatret som møteplass» snakket Belinda Braza, kunstnerisk leder ved Det Norske Teatrets

programmering av Rommen Scene og Erlend Tårnesvik Dreiås, formidlingsansvarlig ved teatret, om teatrets satsing i Groruddalen og vekselvirkningen mellom dialog med utvalgte miljøer, rekruttering av relevant kompetanse, utviklingen av programprofil, samt hvordan dette arbeidet har påvirket publikumssammensetningen på forestillingene.

Musikk- og scenekunstinstitusjonene har de siste årene måttet håndtere både avlyste arrangement, permitteringer, streik og boikott. Stavanger Symfoniorkester har vært igjennom noen av disse kommunikasjonsutfordringene, og kommunikasjonssjef Cecilie Christ delte orkestrets erfaringer med akutte mediesituasjoner når skaden først har skjedd.

Kenneth Fredstie, kommunikasjonsdirektør ved Den Norske Opera & Ballett, ga et oppspark til dagens siste tema «Hvordan engasjerer vi publikum digitalt» gjennom sin orientering om musikkinstusjonenes felles pilotprosjekt rundt en mulig digital konsertsal, før Søren Mikael Rasmussen fra Rasmussen Nordic delte sin kunnskap om digital kulturbruk og det digitale markedet med utgangspunkt i ulike caser og undersøkelser på orkester- og teaterfeltet i Danmark, Norge og internasjonalt.

Fokus på mangfoldskompetanse

Som et ledd i å styrke medlemsvirksomhetenes mangfoldskompetanse, samarbeidet NTO i 2022 med Loveleen Rihel Brenna og Seema – Senter for mangfoldsledelse. Samarbeidet besto i tre separate aktiviteter som alle handlet

om hva mangfold, likestilling og inkludering kan bety, hva mangfoldskompetanse er, og hva som kjenner tegner mangfoldsledere:

- en mindre workshop som en introduksjon til temaet mangfoldsledelse for NTOs styremedlemmer og varamedlemmer i forbindelse med styreseminaret på Kilden teater og konserthus 2. mars
- et foredrag for medlemmer og samarbeidspartnere på NTOs årsmøteseminar 23. mars
- en lunsj-til-lunsj-workshop for representanter for alle medlemsinstitusjonene under Heddadagene 14. – 15. juni.

I workshopen under Heddadagene fikk deltakerne anledning til å fordype seg i spørsmål som verdien av mangfold i kulturbransjen, mangfoldet i deg selv og andre, språk, makt og privilegier, og tilgang til nye talenter og publikumsgrupper.

Bransjestandard for håndtering av hat og trusler

NTO utarbeidet på tampen av året en bransjestandard for medlemmenes håndtering av hatefulle ytringer og trusler mot ansatte og medvirkende i kunstprosjekter knyttet til virksomheten.

Målet er blant annet å tydeliggjøre musikk- og scenekunstinstitusjonenes ansvar for å støtte ansatte, kunstnere og andre medvirkende i kunstprosjekter som rammes av hat og trusler, sikre kunstnerisk mot og risikovilje og demme opp mot mulig nedkjølings-effekt og andre skadevirkninger av

hat, trusler og utilbørlige angrep på den kunstneriske friheten.

Bransjestandarden er initiert og utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av ledere fra et utvalg scenekunstinstitusjoner, med NTOs administrasjon som sekretariat og ble i desember vedtatt av NTOs styre.

Norsk teaterlederforum

NTOs rolle som sekretariat for Norsk teaterlederforum (NTLF) utgjør en vesentlig del av administrasjonens arbeid. NTLF er et faglig møttested for teatersjefer og direktører fra scenekunstinstitusjonene som er medlemmer i NTO. I 2022 var kunstneriske ledere og direktører fra i alt 38 NTO-virksomheter medlemmer i NTLF. I tillegg deltok lederen for NRK Lyddrama.

Norsk teaterlederforum ledes av et arbeidsutvalg og samler teaterlederne til to seminarer i året. Hvert annet år arrangeres en felles studietur til utlandet.

Vårseminar

NTLFs vårseminar fant sted i Molde torsdag 19. – fredag 20. mai i forbindelse med 50-års jubileet til Teatret Vårt som var vertskap for seminaret. På dagsorden sto blant annet regionteatrenes historie og betydning, kulturelt mangfold, erfaringsdeling etter et krevende år og den dagsaktuelle politiske situasjonen. Fredag kveld deltok teaterlederne på en storslått feiring av Teatret Vårt i form av en jubileumskavalkade med påfølgende festmiddag.

Hovedfokuset for seminarets første dag var et tilbakeblikk på tilblivelsen av regionteatrene i et kunstnerisk og kulturpolitisk perspektiv. NTOs direktør Morten Gjelten innledet med et riss av den kulturpolitiske historien fra Hellesen-utvalget og fram til 2022, og ledet deretter en panelsamtale hvor både tidligere og nåværende teatersjefer var invitert til å dele sine tanker om hva denne historien betyr for norsk scenekunst i dag.

Panelet bestod av:

- Kjetil Bang-Hansen, regissør og tidligere teatersjef ved Rogaland Teater, Den Nationale Scene, Nationaltheatret og Oslo Nye Teater, samt var med i etableringen av Teatret Vårt
- Nils Johnson, skuespiller og teatersjef ved Hålogaland Teater i perioden 2001 – 2008
- Kristian Lykkeslet Strømskag, teatersjef Teatret Vårt
- Egill Pálsson, teatersjef Hålogaland Teater

På seminarets andre dag var hovedtematikken kulturelt mangfold, denne gangen med utgangspunkt i teatrenes egeninteresse av å stadig være i utvikling og verdien av å få tilført og utnyttet et mangfold av ressurser i bred forstand. Samtidig fortsatte diskusjonen om mangfoldsbegrepet, som blant annet var blitt aktualisert med Kulturrådets oppdrag som nasjonal mangfoldskoordinator, og om hva som er legitime politiske mål, føringer og krav i lys av armlengdeprinsippet.

NTLF skal være et diskusjonsforum for ledere av NTOs scenekunstvirksomheter

Jarl Solberg, daglig leder ved Nordic Black Theatre, holdt den første innledningen og ga et historisk riss av etableringen og utviklingen av teatret sammen med en presentasjon av arbeidsmåter og samarbeid. Spørsmålene som ble stilt var blant annet: Hva var bakgrunnen og motivasjonen for etableringen av teatret og teaterskolen Nordic Black Express, hvordan har landskapet endret seg, hvilke erfaringer har teatret bygget opp gjennom disse 30 årene, og hva er veien videre?

Dernest snakket Emnet Kebreab, prosjektleder for Det Multinorske II, om utviklingen av Det Multinorske II; en tre-årig utdanning av instruktører og scenografer med familiebakgrunn utenfor Europa, som er et samarbeid mellom Det Norske Teatret, Riksteatret og Teater Manu.

Sesjonen ble avsluttet med at Marta Færevaa Hjelte og Kristian Seltun, henholdsvis direktør og teatersjef ved Nationaltheatret, orienterte om Nationaltheatrets samarbeid med Maria Utsi, teaterleder, nestleder i Norsk kulturråd, styreleder for Beaivváš Sámi Našunálateáhter og selvstendig næringsdrivende og Mathias Danbolt, kunst-historiker- og teoretiker og professor ved Institutt for Kunst- og kulturvidenskap ved Universitetet i København, som på oppdrag fra teatret har igangsatt en omfattende og systematisk gjennomgang og involvering av alle avdelingene med mål om å fremme kulturelt mangfold.

Årsmøtet: organisatoriske endringer

Årsmøtet fant sted i forbindelse med vårseminaret 19. mai. Årsmøtet sluttet seg til arbeidsutvalgets forslag om å forenkle forumets organisering og oppløse det som egen organisasjon

med eget organisasjonsnummer, årsmøte og vedtekter. Forumet ble samtidig videreført med et eget arbeidsutvalg hvis formål primært er å arrangere faglige samlinger for medlemmene og som fortsatt oppnevner forumets representanter i eksterne råd, juryer og utvalg.

Forumets formål ble også videreført: NTLF skal være et diskusjonsforum for ledere av NTOs scenekunstvirksomheter og bidra til medlemmenes gjensidige forståelse og faglige utvikling gjennom menings- og erfaringsutveksling om scene-kunsthøgskole og kulturpolitiske spørsmål.

Forenklingen gjenspeilet en allerede eksisterende praksis og var i tråd med begrunnelsene for omleggingen av NTOs kontingentstruktur, som blant annet betyr at medlemskap i NTO gir automatisk tilgang til medlemskap i et av NTOs leder-nettverk. Endringene var også ment å bidra til å gjøre rolle- og ansvarsdelingen mellom NTO-styret som et beslutningsorgan i NTO og NTLFs AU tydeligere.

Studietur og høstseminar

Høsten 2022 reiste Norsk teaterlederforum på studietur til København, nærmere bestemt onsdag 26. – fredag 28. oktober. Målet med utenlandsturene er blant annet å gi innsikt i forskjellige måter å drive teater på, hva kollegaer i andre land er opptatt av, det politiske og offentlige ordskiftet i andre land, samt at teaterlederne kan definere seg inn i en nordisk, europeisk og internasjonal kontekst.

Studieturens første dag var satt av til nettverksmøte med Nordisk kulturfond, Dansk Teater og danske teaterledere. Gjennom foredrag, diskusjoner og middag fikk teaterlederne anledning til å bygge nettverk og dele erfaringer på tvers av landegrensene. NTLF-leder Solrun Toft Iversen ønsket velkommen til samlingen før det ble holdt en introduksjon ved Mette Wolf, teaterdirektør ved Nørrebro Teater, og en orientering om nordisk samarbeid ved Søren Merrild Staun, stedfortredende direktør ved Nordisk kulturfond. Elisa Kragerup, teaterdirektør og kunstnerisk leder ved Betty Nansen Teatret, innledet om prøve- og produksjonsmetoder ved teatret og om forestillingen *Spilleren* forumet skulle se ved teatret Kragerup leder samme kveld.

Neste dag startet med foredrag og samtale med Helle Hein, selvstendig forsker, foredragsholder, forfatter og konsulent, som presenterte sitt arbeid med fokus på ledelse av kunst-institusjoner og kunstprosjekter. Deretter gikk turen til Louisiana Museum of Modern Art.

Høstseminaret fant sted på studieturens siste dag, fredag 28. oktober, på Husets Teater i København. Under overskriften «Hvordan fremme scenekunstens verdi og posisjon i krisetider?» appellerte AU til teaterledernes individuelle ansvar for å vise fram scenekunstens verdi og utvikle argumentene for scenekunstens plass i samfunnet. Erfaringsdeling rundt grønn omstilling og teatrenes oppfølging av NTOs klimaplakat, Grønt Veikart og egne initiativ og behov for å redusere bransjens klimaavtrykk sto også på agendaen, i tillegg til Heddadagene, premiere- og verkbeslag, orientering om statsbudsjettet og andre aktuelle saker.

Årlig audition

Arrangementet *Årlig audition for nyutdannede og etablerte skuespillere med annen bakgrunn enn Kunsthøgskolen i Oslo* fant tradisjonen tro sted i Riksteatret lokaler i Nydalen i Oslo 1. november.

Arrangementet er et årlig samarbeid mellom Norsk Skuespillersenter, Norsk Skuespillerforbund, Riksteatret og NTO/NTLF. Årlig audition gir både unge og etablerte skuespillere en mulighet til å presentere seg for potensielle arbeidsgivere. Et profesjonelt bransjepublikum bestående av teatersjefer, instruktører, dramaturger, film- og TV-produsenter, castingbyråer og andre som arbeider profesjonelt med skuespillere inviteres alltid til arrangementet.

Uttakskomiteen består av en representant fra Norsk skuespillersenter, en representant fra Norsk skuespillerforbund og en representant fra Norsk teaterlederforum.

NTO – musikk

NTOs rolle som sekretariat for NTO – musikk utgjør en vesentlig del av administrasjonens arbeid. NTO – musikk er et ledernetverk for ledere ved NTOs musikk- og operavirksomheter, og i 2022 var ledere ved 15 av disse

virksomhetene medlemmer i forumet. I tillegg deltok lederen for Kringkastingsorkestret.

Forumet har som formål å bidra til medlemmenes gjensidige forståelse og faglige utvikling gjennom medlemsmøter og menings- og erfaringsutveksling om musikk- og kulturpolitiske spørsmål. Forumet skal også være en innspillsarena for NTOs interessepolitiske arbeid.

NTO – musikk ble i 2022 ledet av et arbeidsutvalg som inviterte sine medlemmer til å delta på følgende arrangement eller i følgende prosjekter gjennom året:

Vårseminar

Forumets vårseminar fant sted i NTOs lokaler i Oslo sentrum mandag 9. – tirsdag 10. mai. Som en oppfølging av høstseminaret 2021 stod temaet «NRK og den klassiske musikken» på agendaen, et tema som var særlig aktuelt siden musikk-enheten i NRK kulturavdelingen og Kringkastingsorkestret (KORK) ble slått sammen 1. mars 2022, og NRKs satsing på klassisk musikk med dette ble samlet i én redaksjon. Rolf Lennart Stensø, orkestersonsjef i KORK og nyansatt leder av NRKs musikkredaksjon, og Mats Borch Bugge, musikk-sjef i NRK, var invitert til å orientere om målet med sammenslåingen som en del av NRKs strategiske musikk-satsing, om konsekvensene for den klassiske musikken og ikke minst om NRKs uttalte ambisjoner om å styrke musikkens plass i samfunnet og derigjennom det eksterne samarbeidet.

«Samarbeid og ressursutnyttelse» sto nok en gang på agendaen og Geir Solum, produksjonssjef ved Trondheim Symfoniorkester & Opera, informerte i denne sammenhengen om orkestrets erfaringer med tjenestetelling som system, mens Håvard Vegge og Lotte Gordon, henholdsvis orkestersonsjef og ressursplanlegger i Operaorkestret ved Den Norske Opera & Balletts orienterte om orkestrets erfaringer med orkesterplanleggingsverktøyet #DIESE og om hvordan tjenesteberegning i særdeleshet løses med denne programvaren.

På seminarets andre dag informerte arbeidsgruppen for felles digital satsing om de siste månedenes dialog med stiftelsen Cultiva om et mulig samarbeid for å etablere et

«Tryllefloyten», Bergen Nasjonale Opera | Foto: Magnus Skrede

pilotprosjekt for klassisk musikk innenfor Cultivas planlagte Digitalt kulturhus, og på denne måten bygge konkret og praktisk erfaring innenfor et bredere fagmiljø. Cultivas daglige leder Kirsti Mathiesen Hjemdahl orienterte om stiftelsen og dens ambisjoner på det digitale området, samt om forventninger til og tanker om et samarbeid med NTOs musikkmedlemmer. Stein Erik Bakken, kulturteknolog ved Kilden teater og konserthus og på det tidspunktet påtroppende digital kulturhussjef for Cultivas digitale innovasjonshus for kunst- og kulturproduksjon presenterte sine tanker og ideer rundt det digitale kulturhuset, og hvordan det vil kunne favne et bredt anlagt digitalt konserthus, hvor «Min konsertsal» vil kunne inngå som pilot.

Under overskriften «I møte med mangfold» fortsatte forumet samtalen fra året før om hvordan jobbe for et større og mer inkluderende mangfold i og rundt egne institusjoner, denne gangen med fokus på egen organisasjon, egne ansatte og kunstneriske ressurser, og ulike former for mangfold i egen virksomhet og kunstform. Sunniva Steine, administrativ leder ved Dansens Hus, innledet om virksomhetens mangeårige strategisk forankrede satsing på mangfold, inkludering og representasjon, som har gitt synlige utslag i så vel programmeringen som i rekrutteringen av kompetanse internt på huset.

Marta Færevaa Hjelle, direktør ved Nationaltheatret, orienterte deretter om Nationaltheatrets samarbeid med Maria Utsi, teaterviter, konstituert leder i Norsk kulturråd, styreleder for Beaivváš Sámi Našunálateáhter og selvstendig næringsdrivende og Mathias Danbolt, kunsthistoriker- og teoretiker og professor ved Institut for Kunst- og kulturvidenskap ved Universitetet i København, som på oppdrag fra teatret har igangsatt en omfattende og systematisk gjennomgang og involvering av alle avdelingene med mål om å fremme kulturelt mangfold.

Studietur og høstseminar

Høsten 2022 var det endelig tid for ny studietur i NTOs ledernettsverk NTO – musikk, etter flere utsettelse grunnet koronapandemien. I løpet av to fullpakke studiedager, torsdag 24. og fredag 25. november, fikk lederne ved de norske musikk- og operavirksomhetene anledning til å få

nærmere innsikt i polsk kultur- og samfunnsliv gjennom møter med viktige kulturinstitusjoner- og aktører.

På studieturens første dag ble forumet ønsket velkommen til Polen ved ved Marcelina Tomczyk, rådgiver for kultur, Den norske ambassaden i Warszawa, som ga en introduksjon til polsk kultur, samfunnsliv og politikk. Deretter besøkte forumet Warsaw Philharmonic og møtte Wojciech Nowak, administrerende direktør og styremedlem i den polske orkesterorganisasjonen som orienterte om polsk orkesterliv, den klassiske musikkens posisjon i politikk og samfunnsliv og filharmoniens arbeid, før forsamlingen så generalprøven på *Armide* under Baroque Opera Festival.

Neste dag var viet innledninger og samtaler med aktører fra polsk kultur- og samfunnsliv: Lech Dzierzanowski, leder ved National Institute of Music and Dance, innledet om unge kunstnere og talentutvikling i Polen, mens Aleksandra Ptak Iglewska, journalist i Rzeczpospolita, innledet med overskriften «Polen i dag; Polen mellom øst og vest». Ettermiddagen gikk med til besøk ved Nasjonaloperaen hvor forumets medlemmer fikk samtale med operasjef og tidligere kulturminister Waldemar Dąbrowski, før kveldens premiere på *Giselle* ved Nasjonaloperaen.

Begge dagene ble det også funnet tid til internseminar, og her var et av temaene «Grønn omstilling». NTOs direktør Morten Gjeltten orienterte om NTOs arbeid og dialog med myndighetene og andre organisasjoner og aktører, deriblant samarbeidet med Greenproducers Club om et planleggingsverktøy for å måle og redusere klimaavtrykket i produksjoner i kultursektoren. Det ble også invitert til spørsmål, innspill, og erfaringsdeling rundt virksomhetenes eget arbeid, inkludert bruk og oppfølging av NTOs klimaplakat og Grønt Veikart, med vekt på konkrete praksisendringer for å redusere bransjens klimaavtrykk.

I tillegg ga Thorstein Granly, leder i AU og medlem i arbeidsgruppen for digital plattform, en statusoppdatering på arbeidet med å etablere en felles digital plattform for NTOs musikkmedlemmer, mens Torunn Reigstad, orkestersjef i Arktisk Filharmoni, orienterte om pågående arbeid rundt musikerhelse.

Forprosjekt for digitalt konserthus

Medlemmene i ledernetverket NTO – musikk og arbeidsgruppen for felles digital satsing fortsatte i 2022 arbeidet med å utforske mulighetene for å gå sammen om en felles digital plattform for formidling av konserter, operaforestillinger og annet kunstnerisk innhold og formidlingsinnhold innenfor klassisk musikk og samtidsmusikk. Målet er blant annet å nå et nytt og bredere publikum og vekke interesse for den levende, klassiske musikken gjennom økt synlighet og nye formidlingsformer og gi langt flere tilgang til det offentlig støttede tilbudet innenfor dette musikkfeltet.

I løpet av året ble det etablert god dialog med stiftelsen Cultiva om et mulig samarbeid med deres planlagte digitale kulturhus, og NTO-medlemmene ansatte høsten 2022 en egen prosjektleder for å lede det videre arbeidet gjennom en forprosjekt- og pilotprosjektfase. Prosjektledere skal rapportere til en styringsgruppe nedsatt av AU i NTO – musikk og arbeide nært med Cultiva og den digitale kulturhussjefen. Se også høyere opp under Vårseminar (s. 31).

Scenekortet

Scenekortet administreres av NTO og distribueres til ansatte på scenekunstinstitusjonene som er tilsluttet NTO. Kortet gir rett til rabatterte billetter på alle disse institusjonene, og stimulerer til at de ansatte ved teatrene ser forestillinger ved andre teatre.

I tillegg distribuerer og bekoster en rekke bransjeorganisasjoner og forbund kortet til sine medlemmer og/eller ansatte.

BRANSJESAMARBEID

NTO er medlem av og deltaker i flere nasjonale og internasjonale nettverk og samarbeidsprosjekter, og foreningen samarbeider med en rekke ulike organisasjoner innenfor kunst- og kulturfeltet.

Klimaarbeid

NTO etablerte i 2021 sin egen overordnede bransjestandard på klima- og miljøområdet. Her beskrives seks tydelige mål som et uttrykk for foreningens og fellesskapets forventninger til seg selv. I tillegg tar foreningens klimaarbeid utgangspunkt i Grønt veikart for kunst- og kultursektoren, som er et samarbeid mellom Virke kultur og opplevelser, Virke produsentforeningen, Norske Konsertarrangører, Norske kulturhus og NTO, og som tar utgangspunkt i FNs bærekraftsmål. Det er utarbeidet som et overordnet strategidokument og en veiviser til hvordan hver enkelt kan gjøre sektoren grønnere og mer bærekraftig. Det legges opp til at veikartet skal revideres for å møte behovene. Arbeidet med et nordisk veikart ble igangsatt i 2022.

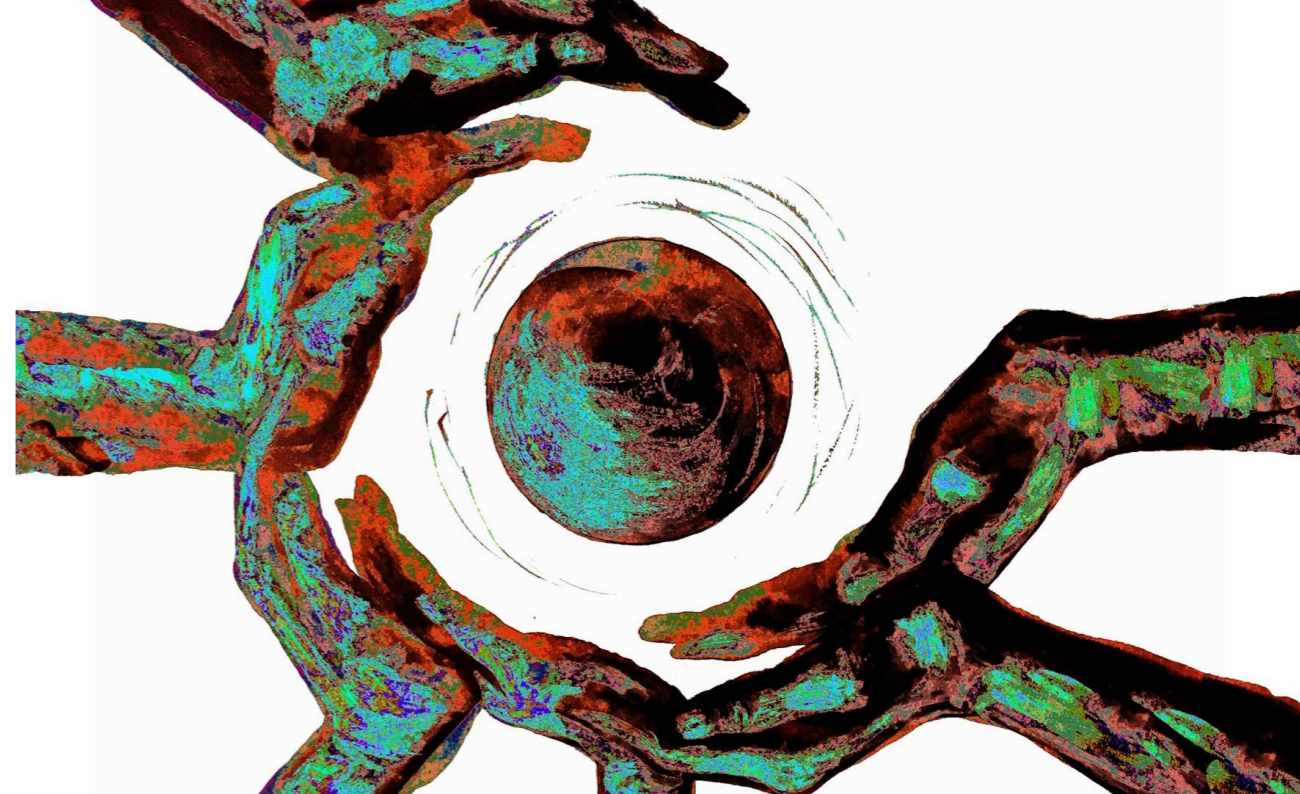
Samarbeidet i bransjen fortsatte gjennom året, både når det gjelder politisk påvirkning og når det gjelder praktisk samarbeid og deling av kompetanse. Høsten 2022 ble det undertegnet en intensjonsavtale med Kulturdepartementet med felles mål om å lage en klimapartnerskapsavtale mellom regjeringen og kultursektoren.

Formålet med klimapartnerskapsavtalen er å utvikle konkrete forslag om hvilke tiltak som kan bidra til kutt av klimagasser. Målet er å redusere kultursektorens karbonavtrykk, og bidra til å gjøre Norge til et foregangsland på området.

Avtalens overordnede visjon er at kultursektoren i 2030 er verdensledende innen grønn kulturproduksjon og -formidling, og bidrar til at Norge viser vei til klimanøytralitet innen 2050, i tråd med FNs klimamål og Parisavtalen. Parisavtalens mål er minimum 55 % kutt i klimagassutslipp innen 2030, og kultursektoren vil forplikte seg til å bidra til å kutte sine utslipp i tråd med dette.

Skuespiller- og danseralliansen

Skuespiller- og danseralliansen (SKUDA) er et bransjeinitiativ på scenekunstmrådet og eies av Norske Dansekunstnere, Norsk Skuespillerforbund og Norsk teater- og orkesterforening. Driften er finansiert med tilskudd fra Kulturdepartementet. SKUDAs hovedoppgave er å være arbeidsgiver for skuespillere og dansere mellom deres

Tegning: Arne Nøst/BONO

ansettelser og oppdrag hos andre arbeids- og oppdragsgivere, og slik sikre frilansskuespillere- og dansere rettigheter og inntekter mellom eksterne tilsettingsforhold og oppdrag.

Skuespiller- og danseralliansen skal legge til rette for ekstern sysselsetting og arbeide for kompetanseoppbygging og kunnskap om scenekunstens vilkår. Ved utgangen av 2022 hadde Skuespiller- og danseralliansen 108 skuespillere og dansere ansatt.

NORDISKE OG INTERNASJONALE NETTVERK

NTO er medlem av og deltaker i utvalgte nordiske og internasjonale nettverk som blant annet bidrar til å gi foreningen et innblikk i den kulturpolitiske, kunstneriske og mediemessige situasjonen i våre nordiske og europeiske naboland, og som gjennom sine konferanser bidrar til viktig kompetanseheving og kunnskapsdeling i feltet.

Nordisk konferanse om musiker- og scenekunsthelse i Oslo

Den fjerde nordiske konferansen om scenekunstmedisin og musikerhelse, *Musicians' and Performing Artists' health and performance – Integrating body and mind* (MHPC22) fant sted i Oslo 22. – 24. september. Konferansen var et samarbeid mellom Norges musikkhøgskole, Senter for fremragende utdanning i musikkutøving (CEMPE), Creo og NTO og var åpen for såvel forskere og medisinerer som arbeidsgivere, profesjonelle utøvere, pedagoger og andre.

MHPC22 var også ment som et startskudd for en felles satsning for et mer koordinert, norsk miljø for scenekunstmedisin og musikerhelse og hadde som uttalt mål å samle alle som på ulike måter arbeider med dette i Norge.

Nordisk orkesterkonferanse

Den 45. Nordiske orkesterkonferansen, Nordic Orchestra Conference (NOC), fant sted onsdag 28. – fredag 30. september 2022 i konserthuset Harpa i Reykjavik på Island. Konferansen er en årlig foreteelse som går på rundgang mellom de nordiske landene og ulike vertskapsbyer- og orkestre. Nordisk orkesterkonferanse har lange tradisjoner som et viktig faglig møtepunkt, hvor ledere av opera- og orkesterinstitusjoner i Norden kan møtes og utveksle kunnskap og verdifulle erfaringer på tvers av landegrensene.

Vertskap for konferansen var Iceland Symphony Orchestra, som sammen med en planleggingskomité bestående av representanter fra alle landene kunne ønske velkommen til tre fulle konferansedager. Det tematiske hovedfokus var «bærekraft» og hvordan orkestrene kan planlegge for en grønnere framtid, videreutvikle en sunn samarbeidskultur og bidra til et større og mer inkluderende mangfold.

Nordisk teaterlederråd

Nordisk teaterlederråds hovedoppgave er å være et ledernetverk og møtsted hvor det utveksles informasjon om kunstneriske, politiske og økonomiske sider ved det nordiske scenekunstheltets utvikling.

Teaterlederrådets styre består av to medlemmer fra hvert land og utpekes av hvert lands organisasjoner. Hvert land forventes å la seg representere ved en teatersjef/kunstnerisk leder og en direktør (eller annen medarbeider)

NTOs direktør Morten Gjelten er president i Pearle* | Foto: Skjalg Vold

fra det respektive lands bransjeorganisasjon. Styret samles i utgangspunktet på forskjellige teatre i Norden to ganger i året.

De nordiske organisasjonene har vært i jevn kontakt med hverandre i løpet av året, og var samlet til møter i Helsinki og Oslo. På halvårsmøtet i Helsinki 10. og 11. mars ble blant annet koronapandemiens negative langtidskonsekvenser for scenekunstbransjen diskutert, samt behovet for å støtte så vel ukrainske som russiske kunstnere i deres motstand mot den urimelige og grusomme krigen som da var i sin spede begynnelse.

I etterkant av møtet publiserte teaterlederrådet en felles uttalelse hvor de pekte på viktigheten av å styrke det nordiske samarbeidet i krisetider og

anbefalte de nordiske landene å anerkjenne NTOs retningslinjer for bruk av boikott i forbindelse med Russlands invasjon av Ukraina.

Pearle*

NTO er medlem av det europeiske bransje- og arbeidsgivernetverket Pearle* – Performing Arts Employers Associations League Europe, som samler arbeidsgivere og produsenter på musikk- og scenekunstområdet.

Pearle* har hovedsete i Brussel og er anerkjent som formell arbeidsgiverpart i EU-systemet. Organisasjonen overvåker og gir uttalelser på alle politikkområder som direkte eller indirekte berører vilkårene for institusjoner innenfor musikk og scenekunst i Europa.

Gjennom Pearle* er NTO engasjert i kompetansedeling og felles politikkutvikling i erkjennelse av at et internasjonalt orientert kulturliv må fokusere på samarbeid og overnasjonale løsninger.

Organisasjonen har som regel to store konferanser i året, hvor representanter fra de over 40 medlemsorganisasjonene deltar. Vårens medlemsmøte fant i 2022 sted i Manchester, mens høstens konferanse ble arrangert i Paris i november.

NTOs direktør er president av Pearle*.

World Expression Forum

Den første konferansen i regi av World Expression Forum (Wexfo) ble arrangert i Lillehammer i mai 2022. Etter initiativ fra Den norske Forleggerforeningen ble World Expression Forum formelt stiftet i Oslo 20. august 2021, med NTO blant stifterne.

Forumet har ambisjoner om å spille en viktig rolle for yringsfriheten med årlige arrangementer. Det første styret har forlagssjef Mads Nygaard, Aschehoug, som styreleder.

KRITISK OFFENTLIGHET

Norsk teater- og orkesterforening jobber kontinuerlig med utvikling av pålitelig argumentasjon og budskap som grunnlag for deltakelse i samfunnsdebatten. Vi søker å framheve bransjens betydning gjennom ulike former for tilstedeværelse i offentligheten, i ulike bransjefora og gjennom

våre innspill til stat, fylke, kommune og Storting.

NTO er opptatt av yringsmangfold og søker i tillegg å utvikle den mer dyptgående kulturjournalistikken og kunstdiskusjonen gjennom vårt engasjement i og støtte til ulike tidskrifter, utmerkelse og annen kritisk virksomhet, i tillegg til arbeidet med Heddajuryen og Heddaprisen, samt kunstnersamtaler og annet under Heddadagene.

Vi ser disse ulike engasjementene i sammenheng, da prisarbeidet innebærer og genererer faglige diskusjoner og refleksjoner rundt scenekunstens og musikkens innhold og kvalitet på samme måte som kunstkritikken. Gjennom en fagjurys konsentrerte og spissede arbeid brynes ulike kunst- og kvalitetssyn mot hverandre, viktig fagkompetanse utvikles og den offentlige samtalen om scenekunsten og musikken styrkes.

Egne og andre mediekanaler

NTO skrev i 2022 en rekke kommentarer og innspill i forbindelse med lokale og sentrale myndigheters ulike koronatililtak, og understreket blant annet gjentatte ganger at de store konsert- og scenekunstarenaene var blant de tryggeste stedene å være når mennesker først skulle samles.

Andre temaer som ble kommentert av NTO i mediene var blant annet retningslinjer for boikott i forbindelse med Russlands invasjon av Ukraina, streiken mellom teater- og orkestersektoren

med henvisning til protokollen av 2016 og regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023. Sammen med de nordiske teaterlederne og deres organisasjoner skrev vi også et felles kulturpolitisk opprop til Nordens kulturministre om hvordan kunst og kultur i urolige tider kan spille en viktigere rolle enn noensinne og at det nordiske kultursamarbeidet må styrkes når samfunnet er under press.

Vi uttalte oss også på vegne av medlemmene som viktige demokratiske fellesarenaer i forbindelse med Russlands invasjon av Ukraina og understreket at dette var et brudd på Ukrainas rettigheter som et fritt og selvstendig land. Samtidig oppfordret vi alle NTO-virksomhetene til å lyssette sine bygninger i det ukrainske flaggets farger som del av en landsomfattende kampanje 2. og 3. mars for å markere sin støtte til det invaderte landet.

Vi publiserte også et sett retningslinjer for eventuell bruk av boikott ved musikk- og scenekunstinstitusjonene, som en anbefaling i den aktuelle og krevende krigssituasjonen.

Scenekunst.no

Norsk teater- og orkesterforening er deleier av nettavisen Scenekunst.no, et redaksjonelt uavhengig nettsted som drives etter redaktørplakaten.

En viktig rolle for Scenekunst.no er å initiere, fange opp og bringe videre diskusjoner og nyheter i musikk- og scenekunstheltet og bidra til å knytte

sammen en faglig offentlighet på feltet. Tidsskriftet publiserer daglig redaksjonelt stoff, kritisk refleksjon og meningsstoff om teater, musikk, dans og tilhørende kulturpolitikk.

Tidsskriftet er organisert som et allmenntilgjengelig aksjeselskap med Danse- og teatersentrum, Norsk Skuespillerforbund og Norske Dansekunstnere som eiere og bidragsytere, i tillegg til NTO. Film- og teaterteknisk forening gir også årlig støtte.

Kritikerstipender

NTO videreførte i 2022 sitt samarbeid med Norsk Shakespeare-tidsskrift om tildeling av reisestipender for tidsskriftets anmeldere. Stipendene var ment å dekke reisekostnader i forbindelse med tidsskriftets anmeldelser av produksjoner ved de norske scenekunstinstitusjonene utenfor Oslo.

Formålet med stipendene er å bidra til å styrke vilkårene for det offentlige ordskiftet rundt scenekunst. De ble fordelt etter redaksjonelle vurderinger gjort av tidsskriftets redaktør.

Årets kritikk – teater, musikk, dans

Prisen Årets kritikk er en markering av årets beste kritiske tekst eller radiomanus om utøvende kunstuttrykk og et samarbeid mellom Norsk kritikerlag, Festspillene i Bergen og NTO. Formålet med kåringen er blant annet å inspirere til og løfte fram kritikk av høy kvalitet, og derigjennom framheve kunstuttrykk av høy kvalitet.

I 2022 ble vinneren annonsert under Festspillene i Bergen 26. mai. Prisen gikk til Aslak Heika Hætta Bjørn for anmeldelsen «Svaret er land», publisert på Scenekunst.no 4. februar 2022. Bjørn mottok et reisestipend på kr. 15 000.

Juryen som kårer Årets kritikk består av fem medlemmer:

- Et medlem er fjorårets vinner
- Et medlem utnevnes av Festspillene i Bergen
- Et medlem utnevnes av NTO
- Et medlem er sittende leder av Norsk kritikerlag
- Et medlem utnevnes av arbeidsutvalget i Kritikerlagets seksjon for teater, musikk og dans

ARBEIDSLIVSSPØRSMÅL

NTO er tilsluttet den europeiske arbeidsgiverorganisasjonen PEARLE* og samarbeider i Norge med Arbeidsgiverforeningen Spekter. For de virksomhetene som er medlem i både NTO og Spekter ligger forhandlingsansvaret for teatrene hos Arbeidsgiverforeningen Spekter. For orkestrene og Den Norske Opera & Ballett forhandles B-delen virksomhetsvist under Spekter.

NTO gjennomfører selv fremdeles forhandlinger med de forbund/organisasjoner som ikke har hovedavtale med Spekter, det vil si med oversettere og komponister, samt opphavsrettsorganisasjoner som TONO og Norsk forening for komponister og tekstforfattere (NOPA).

Norsk oversetterforening og NTO ble i oktober enige om nye honorarbestemmelser i oversetteravtalen med virkning for kalenderårene 2023.

Høsten 2022 har det vært gjennomført partssammensatt arbeid knyttet til avtalene på teaterområdet med henholdsvis TONO, NOPA og Norsk Komponistforening. Arbeidet fortsetter inn i 2023.

Pensjonsavtaler

Den langvarige streiken i sektoren i 2021 førte til at det ved tariffoppgjøret i 2022 ble enighet mellom Spekter og LO-stat om å etablere to parallelle pensjonsordninger. For å skaffe til veie best mulige vilkår for våre medlemmer gjennomførte NTO sommeren 2022 en anbudsrunde for bransjeavtaler for henholdsvis innskudds- og hybridpensjon. Foreningens pensjonsrådgiver AFG-Pensjon ledet prosessen som medførte at styret i NTO sluttet seg til følgende anbefalinger om valg av leverandører:

- Gjensidige pensjonsforsikring for bransjens gjeldende innskuddspensjonsordning
- Storebrand for bransjens nyopprettede hybridpensjonsordning

«The answer is land», Elle Sofe Sara, Davvi – senter for scenekunst, Sámi National Theatre Beavváš | Foto: Antero Hein

HØRINGSUTTALELSE TIL STATSBUDSJETTET 2023

NTOs UTTALELSE OM PROP. 1 S (2022–2023) TIL STORTINGETS FAMILIE- OG KULTURKOMITÉ

FINANSIERING

1.1 Institusjonsøkonomien må gjenoppbygges

Vi ber om at musikk- og scenekunstinstitusjonene gis det økonomiske handlingsrommet som skal til for å opprettholde sysselsettingen, investere i nye kunstner-skap og satsinger og videreutvikle tilbudet til et bredt og sammensatt publikum. Det gjøres mest effektivt ved å gi disse institusjonene full lønns- og priskompensasjon fra 2023. Dette som et første steg i en gjenoppbygging av institusjonsøkonomien, og en reversering av akkumulerte ABE-kutt som skrittvis har svekket den nasjonale infrastrukturen av musikk- og scenekunstinstitusjoner de siste åtte årene.

I regjeringens forslag til kulturbudsjett for 2023 får de fleste av NTOs medlemmer en realnedgang på om lag 1 prosent i sine bevilgninger. Regjeringen legger i sine beregninger til grunn en lønnsvekst på 4,2 prosent og en prisvekst på 2,8 prosent til neste år, mens den generelle økningen i rammetilskuddet for NTOs medlemmer i budsjettforemlegget er på om lag 2,9 prosent, noe som betyr en underkompensasjon for lønns- og prisvekst for niende år på rad.

Regjeringens egne nøkkeltall tilsier at den samlede bevilgningen til musikk- og scenekunstinstitusjonene må økes med om lag 30 millioner kroner for at rammetilskuddsordningen intensjon om kompensasjon for forventet lønns- og prisvekst skal oppfylles.

Vi ber samtidig Stortinget merke seg at regjeringens beregninger er beskjedne i forhold til andre prognosemiljøer, og at det dermed er stor sannsynlighet for en langt sterkere lønns- og prisvekst enn det som er lagt til grunn i budsjettforemlegget. For eksempel anslår SSB en lønnsvekst på 4,4 prosent og prisvekst på 3,5 prosent i 2023.

Realnedgangen i 2023 er enda større enn under ABE-reformen.

Det er gledelig at regjeringen avviker avbyråkratiserings- og effektiviserings-reformen (ABE-reformen). Like fullt konstaterer vi at realnedgangen i 2023 er enda større enn under ABE-reformen, og at den skrittvis svekkelsen av infrastrukturen dermed fortsetter inn i dette året. Dette på tross av regjeringens ambisjoner om å sikre institusjonene som en del av Kulturløftets skrittvis opptrapping av kulturbudsjettet til én prosent av statsbudsjettet.

Dette er lite stimulerende for et kulturliv som allerede sliter med akkumulert underfinansiering, høyere kostnader, og ettervirkninger av pandemien, men som like fullt arbeider intenst med å gjenopprette kontrakten med publikum og fullføre nyskapende og framtidrettede prosjekter.

Akkumulert underfinansiering, økte kostnader og usikre egeninntekter
Siden ABE-reformen ble innført i budsjettåret 2015, tilsvarer den akkumulerte effekten av det årlige kuttet på 0,5 prosent samlet over 115 millioner kroner for NTOs medlemsvirksomheter i 2022.

Institusjonenes økonomiske situasjon som de tar med seg inn i 2023 blir enda mer alvorlig i lys av de reelle nøkkeltallene for 2022. I tillegg til videreføringen av ABE-kuttet i 2022 kommer en kraftig oppjustering av forventet lønns- og prisvekst. I saldert statsbudsjett for 2022 fikk NTOs medlemmer en nominell rammeøkning på om lag 1,9 prosent. Statsbudsjettet la til grunn en prisvekst på 1,3 prosent og lønnsvekst på 3,0 prosent.

Med fasit i hånd vet vi at disse prognosen ikke holdt. I Nasjonalt budsjettet 2023 er forventet prisvekst for 2022 justert til 4,8 prosent og lønnsveksten 3,9. De generelle kuttene i rammen for inneværende år er i realiteten altså enda større enn forutsatt ved fremleggelsen og behandlingen av statsbudsjettet for 2022.

Ekstraordinært høye strømpriser rammer institusjoner i Sør-Norge hardt, og økte transportutgifter går særlig utover de turnerende virksomhetene som allerede er rammet av de tidligere økningene i den lave moms-satsen.

Samtidig er institusjonene preget av pandemiens ettervirkninger som, sammen med svekket privatøkonomi og kjøpekraft, skaper stor uvisshet om egeninntektene og innsnevrer det kunstneriske handlingsrommet og risikoevnen ytterligere.

Rammetilskuddskontrakten
Siden 1990 har rammetilskuddsordningen vært den solide kontrakten med myndighetene som gjør institusjonene i stand til å planlegge langsiktig og selv ta ansvar for svingninger i kostnader og egeninntekter. Da rammetilskuddsordningen ble innført i 1990 ble det i første punkt slått fast at «beregningen av det årlige tilskottet er foregående års tilskott med tillegg av antatt lønns- og prisøkning i kalenderåret. Det gis ikke kompensasjon for lønns- og prisøkning ut over dette».

Gitt denne kontrakten anerkjenner vi den risikoen institusjonene selv bærer for normale uforutsette svingninger, men utgangspunktet er altså et rammetilskudd med reell kompensasjon for forventet lønns- og prisvekst.

Svekkede produksjonsbudsjetter går utover kunstnerøkonomien.

Uforholdsmessige skadevirkninger

Politikk handler om å prioritere, men også om forholdsmessighet; om hvilken betydning kutt på ett enkeltområde har som bidrag for å nå et annet overordnet mål – vurdert opp mot skadevirkningene ved det samme kuttet. Vår påstand er at for den norske økonomien som helhet, vil de foreslåtte innstrammingene på kulturbudsjettet ha marginal betydning. Vi vet imidlertid at de vil ha betydelige skadevirkninger for sektoren.

Regjeringens argumentasjon for et stramt budsjett, som i liten grad gir plass til større satsinger og nyskapinger på kulturområdet og hvor flere av Hurdalsplattformens løfter settes på vent, er å sikre trygghet for arbeidsplasser og å unngå inflasjon. Effekten av strammere økonomiske rammer for musikk- og scenekunstinstitusjonene blir derimot færre sysselsatte, og økt press på billettprisene, altså det motsatte av det myndighetene ønsker å oppnå på dette området.

For et pandemisvekket og kostnads-tyngt kulturliv, for musikken og scenekunstens institusjoner som i mange år har slitt med konsekvent underfinansiering, for kunstnerne og for publikum, blir virkningene merkbare med en ytterligere innsnevring av handlingsrommet og negative

konsekvenser for så vel produksjon som formidling.

Reduksjonen rammer institusjonenes kjernevirksomhet i forlengelsen av ABE-kuttet og forringer tilbudet til publikum, både når det gjelder muligheten for å ta kunstnerisk risiko, kvaliteten i tilbudet, aktivitetsomfanget og tilgjengeligheten.

Knappe bemanningsressurser hindrer en større utnyttelse av det kunstneriske potensialet, nysatsinger og samarbeidsprosjekter skrinlegges, turnéaktivitet og antall spillesteder i distriktene reduseres, internasjonal aktivitet svekkes og konsert- og forestillingsformat reduseres samtidig som det legges et press på egeninntekter og billettpriser som går utover målet om at kunsten skal være tilgjengelig for alle på tvers av økonomiske, sosiale og kulturelle skillelinjer.

Svekket sysselsetting, kunstnerøkonomi og kompetanse

Svekkede produksjonsbudsjetter går direkte utover kunstnerøkonomien, og særlig frilansere som er hardest rammet av pandemien og trenger arbeidsplasser og oppdrag å vende tilbake til. Dette er stikk i strid med regjeringens overordnede mål om å sikre sysselsetting og trygghet for arbeidsplasser.

NTO er kritisk til en skrittvis omfordeling fra institusjonenes rammetilskudd til prosjektfinansiering.

Musikk- og scenekunstinstitusjonene er arbeidsintensive virksomheter hvor økonomien i all hovedsak går direkte til kunstnerisk produksjon og dermed til å lønne kunstnere og annet fagpersonale. I et normalår før pandemien ble det kanalisert over 1 milliard kroner i lønn, honorar og vederlag til kunstnere, hvorav over 40 pst. til frilansere/kunstnere på tidsavgrenset engasjement.

I tillegg svekkes musikk- og scenekunstinstitusjonenes rolle som varige kompetansemiljø og den vitaliserende kraften de har for det øvrige kulturlivet i en krevende gjenoppbygging etter pandemien.

Vi minner om at det tar tid og krever ressurser og kompetanse å bygge opp en infrastruktur av institusjoner på musikk- og scenekunstmrådet. Det går langt fortere å bygge den ned. Vi ber Stortinget om fortsatt å tenke langsiktig og ha høye ambisjoner for den profesjonelle musikken og scenekunsten.

Riksteatret rammes særlig

Vi ber Stortinget merke seg at Riksteatret i ABE-perioden var rammet av enda større kutt enn de øvrige musikk- og scenekunstinstitusjonene, og at statsbudsjettet for 2023 i realiteten innebærer et realkutt på nærmere 2 prosent. En styrking av disponibel ramme er en forutsetning for at Riksteatret skal kunne ivareta sitt samfunnsansvar på en fullverdig måte.

Riksteatret har kompensert for de akkumulerte kuttene ved redusert antall produksjoner og visninger sammen med redusert forestillingsformat og redusert bruk av frilansere og involverte i produksjonene. Dette rammer kunstnerne direkte så vel som tilbudet til publikum.

Teatret har prioritert, og så langt klart, å opprettholde 75 spillesteder over hele landet og er en viktig bidragsyter til kulturhusenes profesjonelle scenekunsttilbud og den verdien disse husene representerer i sine lokalsamfunn. En reduksjon i antall spillesteder vil svekke den nasjonale målsettingen om at alle skal ha et kulturtilbud uavhengig av hvor man bor. Det gir i seg selv heller ingen økonomisk innsparing uten samtidig reduksjon i antall produksjoner eller forestillinger.

Vi registrerer at departementet vil igangsette en evaluering av Riksteatret som vil se nærmere på Riksteatrets rolle og funksjon og hvordan virksomheten svarer på behov og utfordringer som finnes på scenekunstmrådet. Etter vårt syn er det en underlig framgangsmåte å først kutte i rammen slik at Riksteatrets kjernevirksomhet svekkes, for deretter å evaluere teatrets rolle og funksjon.

1.2 Rammetilskudd framfor prosjektmidler

Vi ber Stortinget merke seg at midler til særskilte mangfoldssatsinger som enkelte institusjoner har mottatt i perioden 2020-2022 ikke er videreført i rammen for 2023, men i stedet definert som prosjekttilskudd og overført til spillemidler. NTO er kritisk til en slik skrittvis omfordeling fra institusjonenes rammetilskudd til prosjektfinansiering, som svekker institusjonenes kunstneriske frihet og vilkårene for langsiktig planlegging.

Vi er glade for at tilskuddene som overføres til spillemidler skal videreføres på samme nivå som i 2022, og vi registrerer at det legges opp til at også andre kulturinstitusjoner som har søkt om midler til tiltak og prosjekter for publikumsutvikling, mangfold og inkludering, vil kunne få tildelt prosjekttilskudd fra spillemidlene til kulturformål i 2023.

Likevel vil vi understreke at det institusjonene trenger er forutsigbare rammer for langsiktige strategier for å fremme mangfold som en integrert del av kjernevirksomheten. Når midlene tas ut av rammen, skaper det også usikkerhet og mindre forutsigbarhet knyttet til den regionale oppfølgingen for de institusjonene som har delt finansiering.

Dette er et grep som føyer seg inn i og forsterker tendensen til skrittvis å stykke opp deler av institusjonenes rammetilskudd i prosjektmidler. Tidligere er det etablert både programbaserte prosjektordninger i Kulturrådets direktoratlinje og ordninger som er søkbare for institusjonene i Kulturfondet, parallelt med at institusjonenes grunnbevilgninger svekkes år for år.

Vi minner om at de mangfoldsmidlene som nå er tatt ut av institusjonenes rammer og overført til spillemidler i perioden 2020 – 2022 ble omfordelt fra rammetilskuddet til politisk styrte prosjekttilskudd som en del av ABE-reformen.

Dersom institusjonenes rammetilskudd i stedet hadde blitt opprettholdt, ville det understreket det ansvaret og den tilliten som ligger i rammetilskuddsordningen og gitt et langt større og mer forutsigbart handlingsrom også for langsiktige strategier for å fremme publikumsutvikling, mangfold og inkludering.

1.3 Kulturfondet

NTO ber om at Stortinget bidrar til en styrking av Norsk kulturfond som kan gi Kulturrådet et større økonomisk handlingsrom i fordelingen av midler til produksjon og formidling av musikk og scenekunst, og at det finnes fram til løsninger som sikrer større forutsigbarhet for etablerte scenekunstkompanier.

Regjeringens budsjettforslag innebærer en realnedgang i Kulturfondet, og vi registrerer at regjeringen heller ikke har funnet rom for opprettelsen av en ny ordning for etablerte scenekunstkompanier som tidligere har vært varslet.

NTO deler intensjonen om å gi kompanier med helårsaktivitet og -drift og fast ansatte mer forutsigbare økonomiske rammer.

Slike personlige kunstnerskap – om det er enkeltpersonforetak, aksjeselskap eller stiftelser – eksisterer i kraft av den eller de kunstnerne som har etablert virksomheten. Uavhengig av om disse kunstnerskapene mottar prosjekttilskudd eller driftstilskudd, må tildelingen av midler til slike personlige kunstnerskap vurderes ut ifra kunst- og kulturfaglig skjønn og ikke besluttes politisk, selv om flere kriterier enn kunstnerisk kvalitet alene kan være relevante for fordelingen av midlene.

Det var derfor et lite langsiktig og svakt prinsipielt grep å flytte tilskuddet til enkelte personlige kunstnerskap over på ny post 75 under kap. 320 under politisk instruksjonsmyndighet.

Vi mener at det må det finnes fram til en løsning for slike personlige kunstnerskap som ivaretar intensjonen om større forutsigbarhet og som samtidig sikrer armlengdeprinsippet.

Etter vårt syn vil den beste tilnærmingen være en samlet gjennomgang av de fagfelleverderte ordningene i Kulturfondet sammen med en styrking av både fondet og av en uavhengig programmeringsøkonomi. Det siste handler om å styrke de forskjelligartede institusjonene, kulturhusenes og andre arrangører og formidlingsarenaer sine vilkår for å invitere inn, programmere og samarbeide med selvstendige kompanier og kunstnere.

Hvordan dette samlet kan bidra både til flere visninger og styrket formidling sammen med en desentralisering av Kulturrådets definisjonsmakt, er nærmere utdypet i [NTOs innspill til ordning for etablerte kompanier](#).

2. ORGANISERING OG REGELVERK

2.1 Kulturmomms

NTO anmoder om at dagens mer verdiavgiftsunntak for omsetning av billetter til musikk og scenekunst fjernes, og at disse områdene innlemmes i avgiftssystemet med lav sats i tråd med Kulturmommsutvalgets forslag. En slik lovendring har i dag bred tilslutning i bransjen og vil bidra til betydelig forenkling, et mer enhetlig regelverk for kultursektoren og lavere administrative kostnader.

«Jazz Ain't Nothing but Soul», Tabanka | Foto: Tale Hendnes

Etter endringen i loven i 2010 ble kinoer, museer, gallerier, opplevelsessentre og fornøyelsesparker omfattet av avgiftssystemet, mens musikk og scenekunst fortsatt er unntatt avgift, på tross av Kulturmomsutvalgets forslag om at adgang til de fleste former for kulturarrangementer skulle omfattes av kulturmoms.

Det bør etter vårt syn veie tungt at en slik «breddemodell» som utvalget tok til orde for vil innebære store forenklinger for aktørene ved at man vil slippe vanskelige avgrensninger og fordelingsspørsmål som oppstår når man driver såkalt delt virksomhet (dels avgiftsunntatt og dels avgiftspliktig). I tillegg vil man med en slik modell unngå at det oppstår konkurransemessige forskjeller mellom aktører som tilbyr tjenester til publikum i det samme markedet.

For en nærmere begrunnelse og redegjørelse for forslag til endring av merverdiavgiftsloven viser vi til vår tidligere anmodning om innføring av kulturmoms med vedlagt notat fra Ernst & Young utarbeidet etter oppdrag fra NTO.

2.2 Revisjon av kulturloven

NTO anmoder Stortinget om å etterlyse fortgang i den varslede revisjonen av kulturloven. Vi ber om at armlengdeprinsippet lovfestes, sammen med en utvidet formålsbestemmelse i kulturloven som tydeliggjør det ansvarlige offentlige myndigheter har for å sikre de profesjonelle kunstinstusjonene forutsigbare rammevilkår som en viktig del av ytringsfrihetens infrastruktur.

Vi finner ingen omtale av den varslede revisjonen av kulturloven i statsbudsjettet. Det er imidlertid gledelig at Ytringsfrihetskommisjonen støtter og følger opp NTOs anbefalinger om å knytte kulturlovas formålsparagraf tettere opp mot infrastrukturkravet i Grunnloven § 100, så vel som å lovfeste armlengdeprinsippet med direkte henvisning til NTOs innspill til revisjon av kulturlova for forslag til hvordan en slik lovfesting kan utformes.

Vi viser også til at kommisjonen støtter vårt ønske om å få gjennomført en undersøkelse om hvordan armlengdeprinsippet forstås og praktiseres.

2.3 Reversering av oppgaveoverføringene til Kulturrådet

NTO ber om at samtlige av de faste/varige musikk- og scenekunstinstusjonene, som inngår i den samme nasjonale infrastrukturen for produksjon og formidling, beholdes som navngitte tilskuddsmottakere i statsbudsjettet. Vi ber videre om at tilskuddet til de samme instusjonene samles på kap. 323 post 70 under direkte forvaltning av departementet, og at det ikke gjøres ytterlige endringer i tilskuddsforvaltningen uten ordinære utrednings- og høringsprosesser.

Gledelig økning og flytting av tilskuddet til Peer Gynt AS

Vi er glade for at tilskuddet til Peer Gynt økes med 1. mill. kroner og overføres fra Norsk kulturfond til post 75 etter forslag fra rådet som forvalter fondet. Dette vil bidra til større forutsigbarhet for festivalen som en varig instusjon med fast driftstilskudd som navngitt mottaker på statsbudsjettet, og representerer et steg i riktig retning når det gjelder organiseringen av politikk og forvaltning.

Navngitte tilskuddsmottakere på statsbudsjettet

Vi registrerer imidlertid at regjeringen har startet et overordnet arbeid med å redusere antall navngitte tilskuddsmottakere i statsbudsjettet (jf. Gul bok), og at Kultur- og likestillingsdepartementet som følge av dette vil sette i gang en prosess for å se på mulighetene for å redusere antallet slike tilskuddsmottakere på departementets budsjettområde og innlemme disse i søkbare tilskuddsordninger.

Det er positivt at departementet vil «legge vekt på å forankre et slikt arbeid i nær dialog med sektoren og berørte aktører». I den grad prosessen vil omfatte NTOs medlemmer, forutsetter vi at NTO vil være en sentral part i en slik kunnskapsfremmende dialog for å sikre et best mulig beslutningsgrunnlag.

Vi viser i den anledning til svar fra Kulturdepartementet (2020) på NTOs spørsmål om endring fra enkelttilskudd til tilskuddsordninger er neste steg i oppgaveoverføringene til Kulturrådet. Svaret fra departementet den gang var at det ikke foreligger noen slike planer, og at det i så fall vil være en type endring som vil innebære en ordinær utrednings- og høringsprosess.

Vi legger til grunn at den nasjonale infrastrukturen av musikk- og scenekunstinstitusjoner sikres som navngitte tilskuddsmottakere direkte på statsbudsjettet.

NTO ser fram til en god og konstruktiv dialog med departementet. Vi legger til grunn at den nasjonale infrastrukturen av selvstendige og forskjelligartede musikk- og scenekunstinstitusjoner sikres som navngitte tilskuddsmottakere direkte på statsbudsjettet, og at ingen av dem innlemmes i søkbare tilskuddsordninger.

Forutsigbarhet og spredt beslutningsmyndighet

Viktige kjennetegn for musikk- og scenekunstinstitusjonene er at de, til forskjell fra personlige kunstnerskap, har en skiftende kunstnerisk ledelse på åremål. Dette er varige institusjoner som eksisterer uavhengig av den eller de kunstnerne som måtte ha etablert virksomheten. Hver enkelt av disse institusjonene ivaretar, innenfor sin egendefinerte kunstneriske profil, et bredt spekter av kunstnerskap og prosjekter som samlet representerer et mangfold av estetiske uttrykk.

Etter vårt syn bør alle slike profesjonelle musikk- og scenekunstinstitusjoner, som i dag er spredt på ulike kapitler og

poster i statsbudsjettet, samles på kap. 323 post 70 og motta rammetilskudd som navngitte mottakere direkte på statsbudsjettet

Dette er viktig for å sikre nødvendig forutsigbarhet for de varige, forskjelligartede institusjonene, som alle inngår i den samme nasjonale infrastrukturen for produksjon og formidling, og som samlet utgjør et viktig fundament i norsk kunst- og kulturliv og sammen bidrar til kunstnerisk utvikling gjennom utbredt samarbeid og utveksling av kompetanse og ressurser.

Investering i disse institusjonene som navngitte mottakere direkte over statsbudsjettet sikrer også at den kunstfaglige beslutningsmyndigheten spres til et mangfold av selvstendige, forskjelligartede institusjoner, hver og én med sin kunstneriske profil definert av den til enhver tid sittende kunstneriske lederen.

Effektiv måloppnåelse

Et argument for å redusere antallet navngitte tilskuddsmottakere er at

denne ordningen kan medføre mindre effektiv måloppnåelse fordi mottakeren unntas fra konkurranse og prioritering.

Vi vil understreke at det som best sikrer at musikk- og scenekunstinstitusjonene sammen bidrar til å nå de overordnede målene om kvalitet, kunstnerisk utvikling og fornyelse er forutsigbare rammer og et størst mulig kunstnerisk handlingsrom som legger til rette for langsiktig planlegging.

Videre minner vi om at rammetilskuddsordningen er en effektiv og tillitsbasert ordning som sikrer institusjonene kunstnerisk frihet, og at midlene kanaliseres direkte til kunstnerisk virksomhet uten byråkratiske mellomledd.

«Mellomland: Sovaco de Cobra», Carte Blanche
Foto: Øystein Haara

«Your Shadow», DansIT
Foto: Martin Myrvold

3. SÆRSKILTE BEHOV OG SATSINGER

3.1 Produksjons- og formidlingslokaler

Vi ber Stortinget merke seg fortsatt store etterslep i nødvendige investeringer i produksjons- og formidlingslokaler for musikken og scenekunsten. Det er både kritiske behov for rehabilitering og modernisering av eksisterende teater- og konsertlokaler og for nye lokaler flere steder i landet. Det er viktig at staten bidrar med løsninger som sikrer at kostnader til husleie, bygningsmessig drift og vedlikehold ikke går utover institusjonenes kjernevirksomhet. Vi ber Stortinget særlig merke seg prekære behov for at Teater Vestland får midler til økte husleiekostnader med innflytting i Nynorskhuset for å unngå en drastisk nedskalering av teatrets turnévirksomhet, produksjon og kompetanse.

Reelle behov

I budsjettforelegget hevdes det at tildelinger over posten Nasjonale kulturbygg har en overvekt til Oslo og Bergen, og vi registrere at regjeringen «tar sikre på en bredere geografisk fordeling av prosjekter i årene framover».

Vi vil understreke at det må være de reelle behovene og lokale initiativene som er styrende for de statlige prioriteringene. Dette vil være i tråd med idealene om en tilretteleggende kulturpolitikk, som sikrer en videre organisk utvikling av egnede produksjons- og formidlingslokaler over hele landet.

Rehabilitering av Nationaltheatret

Vi setter pris på at regjeringen opprettholder ambisjonen om å rehabilitere Nationaltheatret ved å videreføre pågående utredningsarbeid. Videre ser vi at budsjettet gir mulighet for å komme godt i gang med gjennomføringen av nødvendige investeringer på Johanne Dybwads Plass gitt videre drift der de nærmeste 8-10 årene.

Gledelig økning til Black Box teater

Det er gledelig at tilskuddet til Black Box teater foreslås økt med 4. millioner kroner for å dekke økte kostnader til leie og investeringer i nye midlertidige lokaler. Teatret står uten lokaler fra 2024 siden det nåværende bygget skal rives og bygges opp på nytt. Bevilgningen er en nødvendig og viktig investering for at Black Box teater kan fortsette å gi både kunstnere og publikum et relevant tilbud fremover.

Teater Vestland

Teater Vestland flytter inn i Nynorskhuset i 2023 og får med dette økte husleiekostnader. Vestland fylke og Sunnfjord kommune har bevilget midler i tråd med økt tilskuddsbehov, og har i vedtak tatt forbehold om at alle tilskuddspartene bevilger sin del av økningen. I budsjettforelegget, under åtte måneder før Nynorskhuset står ferdig, følger likevel ikke regjeringen opp med sin siste del av bevilgningen på 2,08 mill. kroner.

Uten statlig bevilgning i 2023 til teatrets husleie, vil det ikke bare bli vanskelig å gjennomføre utviklingsplanene i Nynorskhuset som samlende tyngdepunkt for nynorske prosjekter og stemmer sammen med NRK Vestland, avisa Firda samt Nynorsk Medie / Avis senter. For teatret vil det få store konsekvenser for både ansatte og publikum, men også for det øvrige stedlige kulturlivet som er avhengig av teatrets spesialkompetanse.

På kort sikt vil teatret ikke ha andre innsparingsmuligheter enn redusert turné, og med det redusert bemanningsbehov og risiko for nedbemanning og stedlig kompetanseflukt. Langsiktige konsekvenser vil i tillegg være færre produksjoner, samt at gjestespill og samarbeid med frittstående kunstnere og kompanier vil ligge på samme aktivitetsnivå som under pandemien. Det betyr færre jobber til frilansere.

Mest av alt vil en slik svekkelse gå utover befolkningen og forholdet til publikum etter over to år med pandemi. Teater Vestland er det eneste nynorskteatret med utstrakt turnévirksomhet. Uten statlig bevilgning til husleie i Nynorskhuset vil denne satsingen bli drastisk nedskalert.

NTO ber om at det opprettes en insentivordning for å stimulere til ny dramatikk på scener i Norge.

3.2 Insentivordning for ny dramatikk

NTO ber om at det opprettes en insentivordning for å stimulere til ny dramatikk på scener i Norge sammen med en styrking av institusjonenes grunnbevilgninger. Det vil kunne motvirke en kostnadsforskjell som på uheldig vis kan virke repertoarstyrende. Samtidig vil den stimulere til gjenbruk.

Vi støtter i prinsippet Dramatikerforbundets forslag til i en regelstyrt og automatisk ordning knyttet til inngått normalkontrakt slik at midlene utløses mot dokumentasjon av utbetalt honorar i henhold til inngått avtale mellom dramatikere og produsent etter gjennomført premiere. Vi bekrefter at bransjen har historisk erfaring med den tidligere urpremiestøtten for at dette vil kunne fungere godt og etter hensikten på det avtaleregulerte feltet.

For utdypning viser vi til NTOs [innspill til insentivordning for ny dramatikk](#).

3.3 Gjennomgang av musikkfeltet

NTO er positiv til at regjeringen vil sette i gang arbeidet med en helhetlig gjennomgang av musikkfeltet i 2023, «som ser både institusjoner, organisasjoner, frivillighet, utøvere og virkemiddelapparatet i sammenheng» og ser fram til grundige og involverende prosesser.

ÅRSREGNSKAP

RESULTATREGNSKAP 2022

(Beløp i NOK)

	NOTE	2022	2021
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Medlemskontingenter		6 726 395	6 241 900
Annen driftsinntekt		776 117	40 915
Sum driftsinntekter		7 502 512	6 282 815
Lønnskostnad	1, 2	3 431 726	3 149 147
Annen driftskostnad	1, 3	4 209 914	2 826 771
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	4	262 127	241 457
Sum driftskostnader		7 903 767	6 217 375
Driftsresultat		-401 255	65 440

	NOTE	2022	2021
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Annen finansinntekt	5	-18 299	1 344
Annen finanskostnad	5	1 299	1 095
Resultat av finansposter		-19 598	249
Ordinært resultat		-420 853	65 689
Årsresultat		-420 853	65 689
Disponering (dekning) av årsresultatet			
Overført fra/til annen egenkapital	6	-420 853	65 689
Sum disponert		-420 853	65 689

BALANSE PR. 31.12.2022

(Beløp i NOK)

	NOTE	2022	2021
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler	4	261 150	348 200
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	4	580 488	648 118
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	4	265 873	373 320
Sum varige driftsmidler		1 107 511	1 369 638
Andre finansielle anleggsmidler		352 907	352 907
Sum anleggsmidler		1 460 418	1 722 545
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	7	776 955	527 018
Andre kortsiktige fordringer	7, 8	152 754	251 543
Sum fordringer		929 709	778 561
Bankinnskudd, kontanter o.l.	9	4 948 820	4 790 198
Sum omløpsmidler		5 878 529	5 568 759
SUM EIENDELER		7 338 947	7 291 304

	NOTE	2022	2021
EGENKAPITAL OG GJELD			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		4 377 145	4 311 456
Årets resultat		-420 853	65 689
Sum opptjent egenkapital		3 956 293	4 377 145
Sum egenkapital	6	3 956 293	4 377 145
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		321 460	470 725
Skyldig offentlige avgifter	10	282 136	249 327
Annen kortsiktig gjeld		2 779 058	2 194 107
Sum kortsiktig gjeld		3 382 654	2 914 159
Sum gjeld		3 382 654	2 914 159
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		7 338 947	7 291 304

22.02.2023

Marta Færeveag Hjelle
Styreleder*Geir Bergkastet*
Styremedlem*Inger Østensjø*
Styremedlem*Kristian Lykkeslet*
Strømskag
Nesteleder*Bodil Kjelstrup*
Styremedlem*Morten Gjelten*
Direktør*Bernt Bauge*
Styremedlem*Sunniva Steine*
Styremedlem*Elisabet Egseth Hansen*
Styremedlem*Eirik Ulfsby*
Styremedlem

NOTER TIL REGNSKAPET

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med følgende regnskapsprinsipper:

Inntekter

Inntekter ved offentlig tilskudd og kontingenter vurderes til virkelig verdi av vederlaget. Inntektsføring av offentlig tilskudd skjer på mottakelsestidspunktet, og kontingenter inntektsføres ved faktureringstidspunkt.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger 15.000. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende.

Påkostninger eller forbedringer til legges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøp av driftsmidlet.

Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Utgifter til leie av driftsmidler kostnadsføres. Forskuddsbetalinger balanseføres som forskuddsbetalt kostnad, og fordeles over leieperioden.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning for tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha obligatorisk tjenestepensjon og har pensjonsavtale gjennom en forsikringsavtale.

Pensjonsforpliktelser og pensjonsmidlene er ikke oppført i regnskapet.

Forvaltede midler

Foreningen forvalter midler på vegne av medlemmer eller andre. Mottakelse og forbruk av slike midler balanseføres løpende.

Øvrige forvaltede midler er klassifisert som kortsiktig gjeld.

Forvaltning av midler på vegne av andre gjelder:

Konto 1511	Norsk teaterlederforum
Konto 1515	Heddaprisen
Konto 2915	Hovedtillitsvalgt
Konto 2916	NTO – musikk: Digitalt prosjekt
Konto 2922	Scenekort
Konto 2923	NTO – musikk
Konto 2924	Heddadagene

NOTE 1. LØNNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSER, MV.

	2022	2021
Lønn	2 422 655	2 315 919
Arbeidsgiveravgift	376 109	369 336
Påløpt feriepenger	309 164	295 722
Arbeidsgiveravgift av påløpte feriepenger	43 592	41 697
Pensjonskostnader	258 984	120 770
Refusjoner	-2 208	-2 110
Andre lønnsrelaterte ytelser	23 430	7 813
Sum lønnskostnader	3 431 726	3 149 147

Gjennomsnittlig antall årsverk i regnskapsåret er 4 personer.

YTELSER TIL LEDENDE PERSONER

	DAGLIG LEDER
Lønn	912 693
Pensjonskostnader	92 647
Annen godtgjørelse	4 392
Sum ytelser til ledende personer	1 009 732

Medlemmer av styret til NTO mottar ikke honorar.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styrets leder eller andre nærstående parter.

NOTE 2. PENSJONER

Foreninger er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon, og har en kollektiv pensjonsforsikring. Foreningens pensjonsordninger tilfredstiller kravene i loven. Ordningen gjelder for samtlige ansatte.

KOSTNADSFØRT GODTGJØRELSE TIL REVISOR OG ANDRE KONSULENTER	2022	2021
Revisjon	75 857	77 500
Regnskap/juridisk bistand	155 372	220 095
Sum godtgjørelse til revisor og andre konsulenter inkl. mva.	231 229	297 595

NOTE 3. KOSTNADER IFM. SEMINARER / ÅRSMØTER / STYRETS OPPGAVER

	2022	2021
Styre og årsmøter	601 904	3 633
Refusjon til styremedlemmene	25 176	8 490
Seminar, NTO-medlemsarrangement	198 350	28 605
Sum seminar/styret/årsmøter	825 430	40 728

NOTE 4. VARIGE DRIFTSMIDLER

	IMMATERIELLE EIENDELER O.L.	TOMTER, BYGNINGER O.A. FAST EIENDOM	DRIFTSLØSØRE, INVEN- TAR O.A. UTSTYR	TOTALE VARIGE DRIFTSMIDLER
Anskaffelseskost 01.01.	435 250	964 535	1 037 384	2 437 169
Tilgang kjøpte driftsmidler				0
Avgang solgte driftsmidler				
Anskaffelseskost 31.12.	435 250	964 535	1 037 385	2 437 169
Akkumulerte avskrivninger	-174 100	-384 047	-771 511	-1 329 658
Balanseført verdi pr. 31.12	261 150	580 488	265 874	1 107 512

Årets avskrivninger	87 050	67 629	107 447	262 126
---------------------	--------	--------	---------	---------

Det blir brukt lineær avskrivningsplan for alle varige driftsmidler.

Den økonomiske levetiden for driftsmidler som ikke er fullt avskrevet, er beregnet til:

Immaterielle eiendeler: 5 år, Bygningsmessig anlegg: 7 år, Inventar: 7 år, Kontormaskiner: 3 år.

NOTE 5. FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER

	2022	2021
FINANSINNTEKTER		
Annen renteinntekt	-18 692	702
Valutagevinst (agio)	78	292
Annen finansinntekt	315	350
Sum finansinntekter	-18 299	1 344

FINANSKOSTNADER	2022	2021
Annen finanskostnad	0	0
Annen rentekostnad	901	0
Valutatap (disagio)	398	1 095
Sum finanskostnader	1 299	1 095

NOTE 6. EGENKAPITAL

	OPPTJENT EGENKAPITAL
Egenkapital pr. 01.01.2022	4 377 145
Resultat	-420 853
Egenkapital pr. 31.12.22	3 956 292

NOTE 7. FORDRINGER OG GJELD

Det er ingen fordringer med forfall senere enn ett år. Det er ingen langsiktig gjeld med forfall senere enn fem år.

NOTE 8. FORVALTEDE MIDLER

NTO – MUSIKK (1519)	2022	2021
Inntekter	70 070	0
Utgifter	99 569	218 103
Sum NTO – musikk	-29 499	-218 103
Samlet forvaltede midler for NTO – musikk	-9 286	20 213

HEDDAPRISEN (1515)	2022	2021
Inntekter	1 643 887	595 299
Utgifter	1 902 189	1 157 125
Sum Heddaprisen	-258 302	-561 826
Dekket inn av Scenekortet	258 302	561 825
Samlet forvaltede midler for Heddaprisen	0	-17 107

SCENEKORTET (2922)	2022	2021
Inntekter	878 111	840 345
Utgifter	132 011	144 036
Sum Scenekortet	746 100	696 309
Til dekning for drift Heddaprisen	-241 197	-561 825
Samlet forvaltede midler for Scenekortet	1 353 894	848 991

HEDDADAGENE (2924)	2022	2021
Inntekter	1 769 066	1 091 599
Utgifter	1 535 388	1 128 041
Sum Heddadagene	120 978	-36 442
Samlet forvaltede midler for Heddadagene	573 974	452 996

HOVEDTILLITSVALGT (2915)	2022	2021
Inntekter	868 093	815 311
Utgifter	791 120	753 809
Sum hovedtillitsvalgt	3 843	61 502
Samlet forvaltede midler for hovedtillitsvalgt	109 261	105 418

NTO – MUSIKK: DIGITALT PROSJEKT (2916)	2022	2021
Inntekter	350 000	0
Utgifter	0	0
Sum NTO – musikk: Digitalt prosjekt	350 000	0
Samlet forvaltede midler for NTO – musikk: Digitalt prosjekt	350 000	0

NORSK TEATERLEDERFORUM (1511)	2022	2021
Inntekter	656 348	0
Utgifter	733 427	0

Sum Norsk teaterlederforum	-77 079	0
Samlet forvaltede midler for Norsk teaterlederforum	-77 079	0

FORDRINGER	2022	2021
Sum forvaltede midler - kortsiktige fordringer	86 365	17 105
Andre kortsiktige fordringer	843 343	761 456
Sum annen kortsiktig fordringer	929 708	778 561

KORTSIKTIG GJELD	2022	2021
Sum forvaltede midler - kortsiktig gjeld	2 387 127	1 859 023
Øvrig kortsiktig gjeld	391 931	335 084
Sum annen kortsiktig gjeld	2 779 058	2 194 107

NOTE 9. BANKINNSKUD, KONTANTER OG LIGNENDE

	2022
Bankinnskudd 5024.05.19299	4 250 358
Bedriftsparekonto	19 165
Bankinnskudd for skattetrekk	226 974
Bankinnskudd OU-midler	452 324
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	4 948 820

NOTE 10. OFFENTLIG AVGIFTER

	2022	2021
Forskuddstrekk	150 968	126 782
Skyldig arbeidsgiveravgift	85 139	78 933
Påløpt arbeidsgiveravgift av feriepenger	46 029	43 612
Sum offentlige avgifter	282 136	249 327

Til årsmøtet i Norsk Teater- og Orkesterforening (NTO)

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Norsk Teater- og Orkesterforening (NTO) som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med organisasjonens regnskapsprinsipper beskrevet i note, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av organisasjonen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med organisasjonens regnskapsprinsipper beskrevet i note. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse

PricewaterhouseCoopers AS, Tassebekkveien 354, 3160 Stokke, Postboks 211 Sentrum, 0103 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>.

Vestfold, 23. februar 2023
PricewaterhouseCoopers AS

Bente Norbye Lie
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

NTOS MÅL, PRINSIPPER OG STYRINGS- DOKUMENTER

SOM GRUNNLAG FOR FORENINGENS GENERELLE INTERESSEPOLITISKE ARBEID OG BEREDSKAP SARBEID FOR Å SIKRE KUNSTENS FRIHET OG MUSIKK- OG SCENEKUNSTINSTITUSJONENES UAVHENGIGHET, HAR NTO UTARBEIDET ET KNIPPE PRINSIPPDOKUMENTER OG RETNINGSLINJER SOM TIL SAMMEN OPPSUMMERER FORENINGENS STÅSTEDER PÅ VIKTIGE OMRÅDER.

De to første dokumentene er av overordnet karakter og er ment å gi rammer og retning for foreningens interessepolitiske arbeid og prioriteringer, samt for det interessefellesskapet som NTO representerer. Dette er dokumenter det forventes at medlemmene kan slutte seg til.

De to neste dokumentene er utarbeidet til bruk i foreningens beredskapsarbeid, for mer spesifikt å kunne forsvare prinsippet om en armlengdes avstand mellom politikk og kunst, samt bidra til større bevissthet og kunnskap i offentligheten om hva kunstnerisk frihet er og hvilken verdi den har.

Til sammen danner disse fire dokumentene et fundament for foreningens interessepolitiske arbeid. Alle dokumentene er av dynamisk karakter

OVERORDNEDE MÅL FOR NTOs INTERESSE- POLITISKE ARBEID

NTO skal:

1. Arbeide for en kulturpolitikk som er konsistent forankret i Grunnloven § 100 og offentlige myndigheters forpliktelse til å sikre de institusjonelle vilkårene for kunsten som fri ytring. Dette innebærer å arbeide for:
 - ▷ at prinsippet om en armlengdes avstand mellom politikk og kunst ivaretas strukturelt og i praksis på alle forvaltningsnivåene i tilskuddsforvaltning, eierstyring og styreoppnevning for å sikre kunstens frihet og kunstinstitusjonenes uavhengighet.
 - ▷ å tydeliggjøre det ansvaret offentlige myndigheter har for å sikre de profesjonelle kunstinstitusjonene forutsigbare rammevilkår som en betydelig del av ytringsfrihetens infrastruktur.
 - ▷ å synliggjøre og styrke institusjonene som demokratiske fellesarenaer for meningsbrytning, kritisk refleksjon og unike kilder til former for menneskelig innsikt som vi kun kan få gjennom kunsten og dermed med en samfunnsverdi også utover individuelle besøk.
2. Arbeide for solide kulturpolitiske rammeverk, strukturer og ordninger som er best mulig rustet for å sikre sterke og uavhengige institusjoner, som kan dyrke sin egenart og utvikle seg i henhold til egne visjoner og mål, også under skiftende politiske klima. Dette innebærer å arbeide for:
 - ▷ en gjennomiktig organisering av politikk og forvaltning som sikrer klare rolle- og ansvarsdelinger og tydelige skiller mellom politiske og kunstfaglige beslutninger.
 - ▷ at mest mulig midler kanaliseres direkte til kunstneriske virksomheter uten byråkratiske mellomledd.
 - ▷ et dialogbasert styringssystem som anerkjenner at verken kvalitet eller ressursutnyttelse kan reduseres til nøkkeltall.
3. Arbeide for at kvalitet og ytringsmangfold er tydelig formulert som overordnede kulturpolitiske mål, at kulturpolitiske beslutninger alltid har kunsten og publikum for øye og at det ikke legges instrumentelle føringer for tilskuddet til virksomhetene.
4. Arbeide for rammevilkår som sikrer at virksomhetene kan produsere og formidle musikk og scenekunst av høyest mulig kvalitet til et størst mulig og mest mulig sammensatt publikum.
5. Arbeide for en kulturpolitikk som sikrer og legger til rette for en videreutvikling av den nasjonale infrastrukturen av selvstendige og forskjelligartede musikk- og scenekunstinstitusjoner som representerer lokal produksjon og desentralisert kunstfaglig beslutningsmyndighet, og med betydning som vitaliserende kompetansemiljø for det øvrige kunst- og kulturlivet.
6. Arbeide for en skole- og utdanningspolitikk som bygger opp under kunstpolitiske mål om kvalitet, ytringsmangfold og tilgjengelighet. Dette innebærer å:
 - ▷ Bidra til å fremme de humanistiske og estetiske fagenes plass og kvalitet i hele utdanningsløpet for å fremme kunstforståelsen og fortolkningskompetansen hos publikum så vel som mangfold og kvalitet på utøversiden.
 - ▷ Arbeide for at virkemidler som stimulerer og regulerer høyere kunst- og kulturfaglige utdanningstilbud er basert på kunnskap om de faglige kompetansebehovene i arbeidsmarkedene.
7. Arbeide for en koordinert kultur-, medie-, og kunnskapspolitikk som sikrer og fremmer kunnskaps-, refleksjons-, og samtalerommet rundt kunsten og utformingen av kulturpolitikken. Dette innebærer å:
 - ▷ Sikre og fremme de humanistiske fagene i høyere utdanning og forskning som leverandører av begreper, teorier og perspektiver til det offentlige ordskiftet.
 - ▷ Fremme kulturjournalistikken og kunstkritikken, både den dyptgående og analyserende i tidsskriftene og den mer umiddelbare og dagsaktuelle i de allmenne og brede mediene.
 - ▷ Bidra til et offentlig ordskifte og en politikktutforming som reflekterer over hvilke begreper som tas i bruk og former kulturpolitikken, og som er basert på etterrettelig og uavhengig forskning og erfaringsbasert bransjeinnsikt som kan supplere og korrigere de offentlige myndighetenes vurderinger.

HVORDAN SIKRE ARMLENGDEPRINSIPPET

De følgende punktene oppsummerer NTOs ståsteder når det gjelder hvordan armlengdeprinsippet best kan ivaretas i forholdet mellom politiske myndigheter og kunstinstitusjonene:

1. Kunstinstitusjonene bør organiseres som selvstendige rettssubjekt, f.eks. som stiftelser eller aksjeselskap.
2. Armlengdeprinsippet må ivaretas i både tilskuddsforvaltning, eierstyring og styreoppnevning på alle forvaltningsnivåene. I forlengelsen av eierstyring må prinsippet også anerkjennes i både statlige og fylkeskommunale/kommunale selskapskontroller.
3. Det bør etterstrebes politisk maktspredning i finansiering, eierskap og styreoppnevning.
4. Profesjonelle, transparente og etterprøvbare prosedyrer for styreoppnevning skal bidra til å sikre styrenes uavhengighet fra politiske myndigheter. Dette kan ivaretas ved at det nedsettes valgkomiteer framfor at myndighetene oppnevner styremedlemmer direkte.
 - ▷ Valgkomiteene skal arbeide ut ifra institusjonenes behov for kompetente og velfungerende styre med god rolleforståelse, og sikre at mangfold og representasjon er godt ivaretatt.
 - ▷ Verken offentlige eiere eller bevilgende myndigheter skal være direkte representert i styrene.
5. Kunstnerisk ledelse bør ansettes på åremål av et selvstendig styre og skal ikke utnevnes av politiske myndigheter.
6. Mål- og resultatstyring må være underlagt armlengdeprinsippet, og prinsippet skal eksplisitt ligge til grunn i styrings- og plandokumenter på alle forvaltningsnivåene.
 - ▷ Kvalitet, ytringsmangfold og allmenn tilgjengelighet skal være de overordnede målene for tilskudd på alle forvaltningsnivåene, mens institusjonene selv definerer konkrete mål for egen virksomhet.
 - ▷ Det skal ikke knyttes forutsetninger til tilskuddet som direkte eller indirekte griper inn i kunstinstitusjonenes innholdsmessige programmering eller som samlet innsnevrer det kunstneriske handlingsrommet og undergraver kvalitetsmålet.
 - ▷ Institusjonene skal i all hovedsak finansieres gjennom rammetilskudd framfor prosjektmidler knyttet til bestemte formål.
7. Politisk skjevfordeling av midler og etterhåndssensur, i form av kutt eller trusler om å kutte i tilskuddet til en virksomhet av hensyn til politiske meninger, representerer utilbørlig inngripen i den kunstneriske friheten og er ikke akseptabelt.

NTOs BEREDSKAPSARBEID FOR Å SIKRE KUNSTENS FRIHET

SÆRSKILTE MÅL

De følgende målene er styrende for NTOs daglige arbeid og beredskapsarbeid når det gjelder å sikre kunstnerisk frihet, yringsfrihet og musikk- og scenekunstinstitusjonenes uavhengighet.

1. NTO skal arbeide for kulturpolitiske rammeverk, strukturer og ordninger som er best mulig rustet for å sikre sterke og uavhengige institusjoner også under skiftende politiske klima (jf. de overordnede målene for NTOs interessepolitiske arbeid).
2. NTO skal forsvare prinsippet om en armlengdes avstand mellom politikk og kunst, og fremme kunnskap om og felles forståelse av hva dette prinsippet betyr i praksis og hvordan det best ivaretas i tilskuddsforvaltning, eierstyring og styreoppnevning.
3. NTO skal bidra til å holde samfunnsdebatten om den kunstneriske friheten levende og bidra til bevissthet og kunnskap i offentligheten om hva kunstnerisk frihet betyr, og hvilken verdi den har.
4. NTO skal vedvarende bygge opp og videreutvikle kunnskap, dømmekraft og argumentasjon for raskt å kunne identifisere prinsipielle saker og sikre kort responstid for uttalelser. Også de små stegene i feil retning skal identifiseres og påtales.
5. NTO skal unngå unnfallenhet, ureflektert ettergivenhet eller medløperi i frykt for at institusjonene mister offentlige tilskudd.
6. NTO skal vise internasjonal solidaritet og kan ytre seg prinsipielt også i saker utenfor Norge når den kunstneriske friheten er truet.
7. NTO skal gjennom nettverksarbeid og møteplasser for medlemmene bidra til å fremme kunnskap, kompetanse, modighet og yrkesetikk i bransjen.

INTERNE RETNINGSLINJER FOR DELTAKELSE I OFFENTLIG DEBATT

Følgende punkter er ment retningsgivende og som bakgrunn for det nødvendige skjønn som vil måtte utføres i det enkelte tilfellet.

1. NTO skal som hovedregel være tidlig ute med å kommentere tilfeller hvor den kunstneriske friheten eller prinsippet om armlengdes avstand på musikk- og scenekunstmrådet utfordres. Dette gjelder både når det rammer enkeltkunstnere og virksomheter, NTO-medlemmer og andre.
2. NTO skal særlig være på vakt når det gjelder uttalelser og handlinger fra politikere på alle nivåer og i alle deler av politikken.
3. NTO skal som hovedregel vise solidaritet og støtte når enkeltpersoner eller virksomheter målbærer ytringer som foreningen deler, men som antas å være belastende å ytre offentlig alene.
4. NTO skal raskt undersøke fakta i saken der dette er nødvendig og mulig, og ved behov rådføre seg med alliansepartnere og tilknyttede råd og utvalg.
 - I tilfeller der faktagrunnlaget i saken forblir vanskelig tilgjengelig, skal NTO vurdere om foreningen likevel bør gi en kort og prinsipiell kommentar eller stille direkte spørsmål for å avklare meningsinnholdet i den aktuelle uttalelsen eller handlingen.
5. I tilfeller hvor det av ulike grunner ikke er naturlig eller ønskelig med en offentlig uttalelse, skal NTO vurdere om foreningen kan vise interesse og støtte gjennom å ta direkte kontakt med den eller de berørte part(er).
6. NTO skal være bevisst at enhver kommentar ytret i en gitt sammenheng alltid vil kunne viderefremmes og oppfattes utenfor denne sammenheng. Uttalelsen bør, så langt det er mulig, kunne stå seg i det lange løp som en naturlig del i rekken av foreningens uttalelser.
7. NTO skal også være bevisst at fraværet av en kommentar i en gitt situasjon kan oppfattes som fravær av engasjement, og at beveggrunnene for ikke å ytre seg kan være vanskelig å få tak på i et historisk perspektiv.

NTOs VEDTEKTER

Sist revidert på årsmøte i NTO 23. mars 2022.

§ 1: FORMÅL

NTO er en arbeidsgiver- og interesseforening for profesjonelle, offentlig støttede virksomheter innen musikk og scenekunst, samt virksomheter med annen særskilt tilknytning til bransjen.

NTO skal:

- bistå medlemmene ved forhandlinger med arbeidstaker- og interesseorganisasjoner.
- etter medlemmenes ønske på deres vegne forhandle og slutte avtaler med arbeidstaker- og interesseorganisasjoner, samt med andre vare- og tjenesteleverandører.
- arbeide for at medlemsorganisasjonene utvikler seg som profesjonelle og effektive arbeidsgivere og styrker sin kompetanse som formidlere av musikk og scenekunst.
- arbeide for at kunstneriske hensyn er grunnlaget for de beslutninger som blir fattet av tilskuddsmyndigheter, og i forhandlinger med arbeidstaker- og interesseorganisasjoner.
- vektlegge sektorens betydning overfor stat, fylke og kommune, og overfor allmennheten.
- søke innflytelse som en toneangivende og troverdig part i spørsmål som angår sektoren.
- ha som mål at profesjonell kunst skal være tilgjengelig for flest mulig.
- bidra aktivt til å bygge og vedlikeholde nasjonale, nordiske og internasjonale nettverk på musikk- og scenekunstmrådet.

§ 2: MEDLEMSKAP

Som medlemmer av NTO kan opptas profesjonelle, offentlig støttede virksomheter som produserer, programmerer eller formidler musikk og scenekunst, eller har annen særskilt tilknytning til bransjen. Medlemskap skal godkjennes av styret.

Utmelding: ved utmelding opphører medlemskapets økonomiske forpliktelser fra og med foreningens årsmøte neste kalenderår.

§ 3: ÅRSMØTET

Årsmøtet er foreningens høyeste organ.

Årsmøtet innkalles ordinært en gang årlig innen 1. juli.

Årsmøtet ledes av en ordstyrer valgt av årsmøtet ved møtets begynnelse.

Årsmøtet velger to av de stemmeberettigede årsmøte-deltagerne til å underskrive protokollen.

Medlemmene har mellom 1 – en – og – 4 – fire stemmer på årsmøtet beregnet i forhold til størrelsen på årskontingenten det enkelte medlem betaler til foreningen.

Medlemmene kan møte på årsmøtet med det antall representanter som medlemmets stemmetall representerer. En representant kan gjennom skriftlig fullmakt stille med flere stemmer fra egen virksomhet.

Årsmøtet vedtar antall stemmer for hvert medlem for perioden fram til og med neste ordinære årsmøte.

§ 4: ÅRSMØTETS OPPGAVER

Årsmøtet behandler foreningens kontingentramme, regnskap for foreningens virksomhet og styrets beretning, samt andre saker som styret og valgkomiteen legger fram for årsmøtet i samsvar med vedtektens § 10, eller for et ekstraordinært årsmøte.

§ 5: STYRE

Styret velges av årsmøtet for ett år ad gangen. Styret består av 9 -ni- medlemmer og 4 faste numerisk valgte varamedlemmer.

Styrets leder og nestleder velges særskilt. Styret skal sammensettes slik at det på en hensiktsmessig måte best mulig kan representere medlemmenes fellesinteresser og de enkelte medlemmenes egenart.

§ 6: STYRETS VIRKSOMHET

Styret vedtar budsjettet og leder foreningens virksomhet og bærer ansvar for at denne drives og utvikles best mulig.

Styret trer sammen når lederen bestemmer det, eller et flertall i styret krever det.

Styret er vedtaksdyktig når minst 6 -seks- medlemmer er til stede. Vedtak fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet avgjør lederens stemme voteringsresultatet.

Styret velger 2 -to- styremedlemmer som sammen med leder og nestleder utgjør styrets arbeidsutvalg. Styret oppnevner foreningens forhandlingsutvalg.

Til møte i styret eller arbeidsutvalg kan styrets leder innkalle en representant for et medlem som antas særlig interessert i en sak som er oppført på dagsorden.

Styret kan utferdige instruks for foreningens direktør.

§ 7: ADMINISTRASJON

Foreningens administrasjon holder til i Oslo. Foreningens direktør tilsettes av styret. Direktøren er styrets sekretær og er ansvarlig for forvaltningen av foreningen.

§ 8: MEDLEMSKONTINGENT

NTO bærer selv sine utgifter. Årsmøtet fastsetter den årlige kontingentramme. Styret fastsetter innenfor vedtatt ramme det enkelte medlems kontingent. Ved fordeling av kontingenten tas det utgangspunkt i forholdet mellom medlemmenes offentlige tilskudd.

§ 9: AVSTEMMING PÅ ÅRSMØTET

Vedtak på årsmøtet gjøres ved alminnelig flertall. Vedtak om endringer i foreningens vedtekter og oppløsning av foreningen krever 2/3 flertall. Vedtak om oppløsning av foreningen må gjøres i 2 – to – påfølgende ordinære årsmøter.

§ 10: ÅRSMØTET

Årsmøtet

1) behandler foreningens:

- a) årsmelding
- b) årsregnskap
- c) vedtekter
- d) neste års kontingentramme
- e) andre saker som fremlegges av styret

2) vedtar antall stemmer for hvert medlem for perioden fram til og med neste ordinære årsmøte.

3) velger for perioden fra årsmøte til årsmøte:

- a) 9 – ni – medlemmer og 4 – fire – faste numerisk valgte varamedlemmer til styret
- b) styrets leder og nestleder
- c) valgkomité på 3 – tre – medlemmer med vedtak om hvem som sammenkaller komiteen
- d) revisor

§ 11: VALGKOMITÉ

Valgkomiteen velges av årsmøtet for ett år av gangen, og består av 3 – tre – medlemmer sammensatt slik at medlemmenes fellesinteresser og de enkelte medlemmers egenart er best mulig representert. Valgkomiteen fremmer forslag til årsmøtet i samsvar med vedtektenes § 10 punkt 3. Styret skal utarbeide retningslinjer for valgkomiteens arbeid som skal godkjennes av årsmøtet ved første gangs utarbeidelse, og ved eventuelle senere endringer.

VEDLEGG TIL VEDTEKTENE

Retningslinjer for valgkomiteens arbeid

(fastsatt av årsmøtet i NTO)

Det skal legges vekt på mangfold/ulikhet på virksomhetsnivå i form av virksomhetens art, arbeidsmåter (produksjon, programmering, turnévirksomhet etc.), størrelse, forvaltningskategori/ finansieringsform, samt geografisk spredning.

Det skal legges vekt på personlig kompetanse og egenskaper og størst mulig mangfold i form av egenskaper, erfaringer, bakgrunn, utdanning, kjønn, alder, geografisk tilhørighet og kulturell bakgrunn etc.

Aktuelle kandidater må ha kapasitet til å bidra i styrets arbeid og være villige til å legge ned tilstrekkelig tid i vervet.

Virksomheter innenfor både teater, musikk, dans og opera skal være representert med en best mulig balanse i forhold til medlemsmassen.

Både kunstneriske og administrative ledere skal være representert med en god balanse. Det er fordelaktig at også styreledere er representert.

Aktuelle kandidater må være motiverte for å fremme felleskapets interesser og balansere ulike behov uavhengig av egen virksomhets eventuelle særinteresser.

Det skal legges betydelig vekt på kontinuitet for å sikre nødvendig kompetanse, balansert mot behovet for fornyelse og at flest mulig av NTOs medlemsvirksomheter over tid engasjeres i styre- og utvalgsarbeid.

«Spor 2022» Kilden Dialog, Kilden teater og konserthus | Foto: Lars Gunnar Liestøl

NTO-MEDLEMSKAP

Som et supplement til medlemsparagrafen i vedtektene, har NTO utarbeidet et sett veiledende kriterier til styrets behandling av søknader om medlemskap.

Hensikten med kriteriene er å tydeliggjøre hvilke virksomheter som kan ha nytte av å bli en del av NTOs interessefellesskap og – i et gjensidig forhold – bidra til å styrke og videreutvikle bransjefellesskapet. Det er lagt vekt på at ulike hensyn lar seg balansere uten at interessepolitikken blir utvannet eller utydelig, samt at medlemmene skal kunne ha et faglig utbytte av fellesskapet.

VEILEDENDE MEDLEMSKRITERIER

- Virksomheten har en formålsparagraf med en kunstnerisk profil innenfor musikk/scenekunst.
- Faglig og administrativ profesjonalitet og kontinuitet er sikret, uavhengig av enkeltpersoner.
- Kunstnerisk ledelse er skiftende (ansatt på åremål).
- Virksomheten er en profesjonell og ansvarlig arbeidsgiver, og forholder seg til bransjens profesjonelle standarder for lønn og honorarer.
- Virksomheten er organisert som et selvstendig rettssubjekt med et styre og vedtekter.
- Virksomheten er varig og en betydelig del av en kulturell infrastruktur.

MEDLEMSOVERSIKT 2022

Ved utgangen av 2022 talte NTO 51 medlemsorganisasjoner, fordelt på:

- **38 scenekunstvirksomheter:** Produserende og programmerende teatre og scener, samt virksomheter med annen særlig tilknytning til bransjen.
- **9 musikkvirksomheter:** Produserende og programmerende orkestre, musikkensembler, kor og andre konsertarrangører.
- **4 musikk- og scenekunstvirksomheter:** Produserende og programmerende tverrkunstneriske institusjoner.

MUSIKKVIRKSOMHETER :

- BIT20 Ensemble
- Det Norske Blåseensemble
- Det Norske Kammerorkester
- Det Norske Solistkor
- Edvard Grieg Kor
- Oslo Quartet Series
- Riksscenen
- Stavanger Symfoniorkester
- Stiftelsen Musikkelskapet Harmonien

SCENEKUNSTVIRKSOMHETER:

- Beavivváš Sámi Nášunálateáhter
- Bergen Nasjonale Opera
- BIT Teatergarasjen
- Black Box teater
- Brageteatret
- Bærum kulturhus
- Carte Blanche
- Dansens Hus
- DansiT
- Den Nationale Scene
- Det Norske Teatret
- Det Vestnorske Teateret
- Dramatikkens Hus
- Haugesund Teater
- Hålogaland Teater
- Kloden
- Nationaltheatret

- Nordic Black Theatre
- Nordland Teater
- Norsk Scenekunstbruk
- Opera Østfold
- Oslo Nye Teater
- Peer Gynt as
- Riksteatret
- Rogaland Teater
- Rosendal Internasjonale Teater
- Skuespiller- og danseralliansen
- Teater Ibsen
- Teater Innlandet
- Teater Manu
- Teater Vestland
- Teatret Vårt
- Trøndelag Teater
- Turnéteatret i Trøndelag
- Unge Viken Teater
- Vega Scene
- Østfold Internasjonale Teater
- Årjehsaemien Teatere

MUSIKK- OG SCENEKUNSTVIRKSOMHETER:

- Arktisk Filharmoni
- Den Norske Opera & Ballett
- Kilden teater og konserthus
- Trondheim Symfoniorkester & Opera

«Barberen i Sevilla», Den Norske Opera & Ballett | Foto: Erik Berg

**NORSK TEATER-
OG ORKESTERFORENING**

Rosenkrantz gate 9, 0159 Oslo
+47 23 10 09 90
nto@nto.no
www.nto.no

